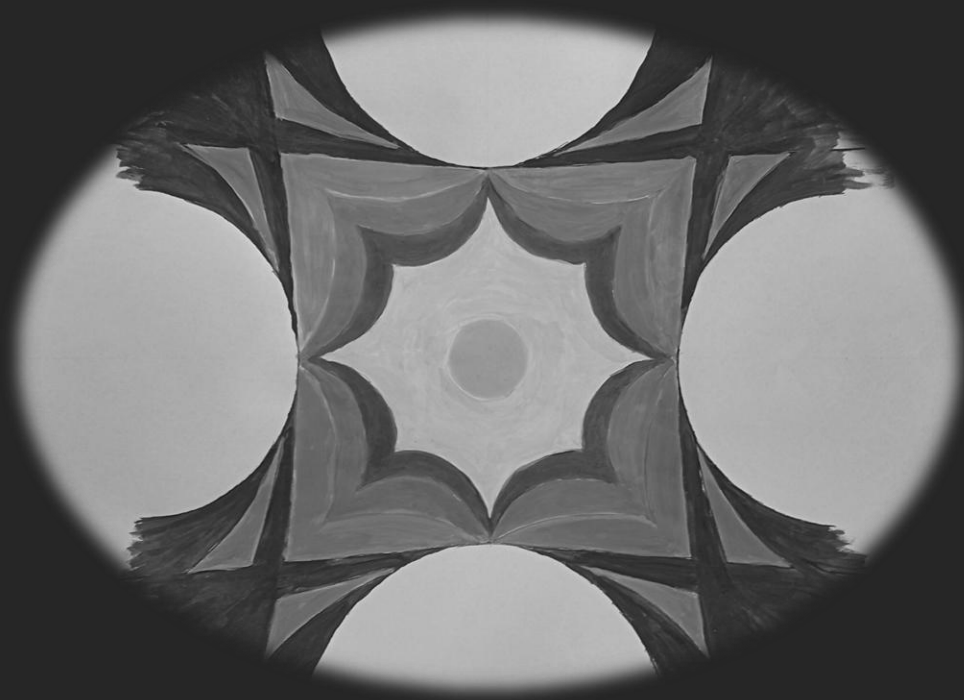

*Egy éjszaka
a mandalák kertjében*

Lassú léptek a lélek mélyén

Séra András

© Séra András, A Kolostor Óre, 2025.
www.meditacionk.blogspot.com

Tartalom

A szerzőről	5. oldal
Előszó	6. oldal
Belépő	8.
Mandala 13. ~ A köpeny	10.
Mandala 14. ~ Kezdetben vala az ige	12.
Mandala 15. ~ Új világ	14.
Mandala 16. ~ A döntésről	16.
Mandala 17. ~ Apró fehér címke	19.
Mandala 18. ~ Az asztalom	21.
Mandala 19. ~ Téli tűnődés	24.
Mandala 20. ~ Filmszerű képkockák	27.
Mandala 21. ~ A körző	30.
Mandala 22. ~ Épület	33.
Mandala 23. ~ Évek	36.
Mandala 24. ~ Álom	39.
Mandala 25. ~ Fény	43.
Mandala 26. ~ A tekintet	45.
+ 2 rajz és 25 év	49.
Kilépő	55.
Utószó	56.
Korábbi kötetek	58.

A szerzőről

Séra András magánbefektető, író, publicista, a Librarius portál rendszeres vendégszerzője.

MEDITÁCIÓ – a kolostor udvarán
című személyes blogján így ír magáról:

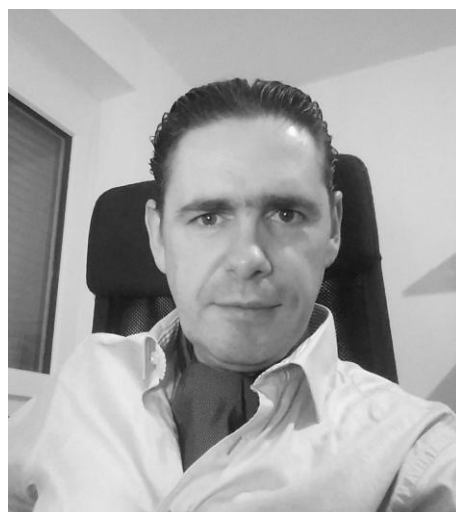
Egy író, olvasó, gondolkodó, kalkuláló és befektető, tünődő és meditáló ember.

Ezzel talán mindent el is mondott.

Privát életét Magyarország és Ausztria közt osztja meg a feleségével. Tőzsde, részvények, meditáció, bonsai, súlyzók, fürdő, szauna, tenger, erdő, és hosszú könyvtárpolcok közt tölti szívesen az idejét.

Feleségével csendes teázással indítják a napot. Majd reggeli és kávé. Korán kelnek, korán fekszenek. A digitális világ ellenére a tőzsdei nyereséget szereti egy régmódi, klasszikus kis számológépen összeadni. A könyveket pedig, ha lehetőség van rá, akkor valós nyomtatásban lapozni, a mandalákat pedig kézzel festeni, ecset, festék, üres lap, ilyesmi.

Idén 45, kíváncsian és érdeklődve tekint a következő 45-re, és talán még azon túl is.

Előszó

Lassú léptek, ücsörgés, hosszas tűnődés, újabb néhány kép. Újabb festmények az álom és az ébrenlét határvidékéről, a tudat és a tudattalan világ pereméről: a mandaláim világából. Ennek a mostani kötetnek az első része, a *Séta a mandalák kertjében*¹ ismerkedés volt a témával. Egyfajta ráhangolódás. Ott szóba került Carl Gustav Jung, a pszichológia, kulturális viszonyítás, szubjektív dolgok, ismerkedés, hangolódás. Mint a turista, aki belép egy díszkertbe, körbemegy, nézelődik, gondolkodik, majd továbbáll. Most itt a folytatás: *Egy éjszaka a mandalák kertjében*. Ez a kötet azoknak szól, akik jobban el akarnak mélyedni a témában, a lélekben, a személyiség és a világ mélyebb rétegeiben. Egy hosszú éjszaka következik. Igen, pontosan így, bemegyünk a kertbe, a mandalák kertjébe. Megvárjuk, hogy ránk sötétedjen, aztán bent töltjük az egész éjszakát. Meglátjuk mi lesz, meglátjuk mi vár ránk. Lassú léptek, ücsörgés, hosszas tűnődés.

Az előző kötetben tizenkét festmény volt látható. Most újabb képeket fogunk megnézni. Ezért is kezdődik ebben a kötetben a mandalák számozása a tizenhárommal. Az itteni képek az előző kötetben látható tizenkettőnek a természetes folytatásai. Ezek a mandalák nem művészi képek, hanem önismereti ábrák, lélektani festmények. Amatőr alkotások, egyfajta belső párbeszéd, önismereti út. A képek különbözőek, mindegyik sajátos jelleggel bír. Mintha önálló egyéniségek lennének, pedig csak különböző hangulatot, inspirációt és benyomást tükröznek. Volt olyan ábra, ami egy csendes éjszaka az elalvás előtti szendregésben jelent meg bennem, volt viszont olyan is, amit egy helyszín, vagy egy társasági esemény hívott életre. Most felkínálom az olvasónak ezeket az alkotásokat tűnődésre, töprengésre és meditációra. Hosszú lesz az éjszaka, jut idő majd bőven mindenre.

Kíváncsi lehet az olvasó, hogy mit jelentenek ezek a festmények, mi inspirálta a születésüket, vagy miről szólnak, mi az üzenetük. Ez most itt nem fog kiderülni. Erről nem kívánok mesélni, nem erről szól a könyv. Nem is tudom mindig a keletkezéstörténetet, mert néha csupán homályos derengés szülte ezeket az alkotásokat. Sokkal fontosabb viszont az, hogy a képek önmagukban állva mit üzennek majd az olvasónak. Az a fontos, hogy az olvasót/nézőt mire emlékezteti. Hogy mit ébreszt fel benne, mi felé vezet, mit súg neki. Az is könnyen lehet,

¹ <https://mek.oszk.hu/23200/23242/23242.pdf>

hogy semmit. Nem probléma. Megnézi a képet az érdeklődő és továbbmegy. Lehet, hogy majd egyszer, sokára, valamikor a távoli jövőben fog újra emlékezetébe jutni, és akkor történik ott valami. Ki tudja. Nem tudom, hogy ezek a festmények kivel és hogyan kapcsolódnak majd, kinek és mit üzennek, akár itt a mostban, akár a jövőben. Amit tudok és amire képes vagyok, hogy felkínáljam itt a jelenben ezeket a képeket, és aztán az lesz, ami lesz. Az történik, aminek történnie kell. Vagy valami, vagy semmi.

A képek történetéről és eredetéről tehát, ahogy említettem, most nem lesz szó itt a könyvben, azonban a tovább gondolásukról igen. Valójában erről fog szólni ez az est, ez a meditatív, mandalákat szemlélő közös sétánk. Egymás után bemutatásra kerülnek majd az alkotások, és nem arról lesz szó, hogyan készültek, hanem az utóéletükről, arról, hogy most mi jut róluk az eszembe. Arról, hogy milyen gondolatok és képzettársítások, milyen benyomások és inspirációk, milyen érzelmek, sugallatok és rejtélyek merülnek fel bennem a képek által itt a mostban. Erről fog szólni ez a séta. A képekről és a belőlük születő új gondolatokról. Ezeket átvesszük, és aztán a következő fázis már az olvasóé lesz. Hazaviszi ezt az élményt, elraktározza, majd továbbgondolja, érleli és gondozza, aztán csak hagyja, hogy általuk valami új bontakozzon ki a lelkében. Ez a terv, meglátjuk, hogy sikerül. Így együtt tehát ezen átmegyünk, eltöltjük ezt a szimbolikus éjszakát itt közösen a mandalák kertjében, majd búcsúzunk. Az olvasó utána tovább fogja élni az élményt. Tovább fogja vinni a dolgokat, a saját személyisége szerint fogja tovább festeni önmaga képeit, a saját gondolatait és érzéseit, az intuícióit. Az est hangulata és csöndessége fog segíteni abban, hogy a felszínesség és a nappali zsibongás helyett a mélyről jövő sugallatokra figyeljünk. Ha így teszünk, közelebb kerülünk önmagunkhoz, és talán még az élet titkaihoz is.

Azt hiszem mindent elmondtam, ami bevezetőként ajánlott ehhez a könyvhöz, úgyhogy nincs más hátra, induljunk, hiszen lassan már megy le a nap.

Belépő

Kapu nyílik, belépünk, és egy új világ vár. A nap fénye hátulról még éri a testünket. Velünk halad az árnyékunk, előttünk vonul, sejtelmesen hullámzik. Átjáróként hagyjuk magunk mögött a kaput. Egy másik térbe lépünk most be: *a mandalák kertjébe*. A terület halk, a figyelmünk éber, egy kis napfény még elkísér, és az árnyékunk minden egyes lépésnél megnyúlik. Különös térben vagyunk, a mandalák kertjében, de a lelkünk régi dolgokat cipel. Talán nem is tudjuk mennyire régieket. Talán nem is akarjuk tudni, talán képtelenek is vagyunk belátni. Talán jobb is így. Talán. Ki tudja. A képek azonban segítenek mélyre tekinteni.

Itt ebben a kertben nehéz témák várnak, olyanok, amire talán sokszor nincs is válasz. Vagy ha igen, azok is csak valamifajta derengések. Bár az is lehet, hogy nem olyan a válasz, amit hallani szeretnénk. Ez nem baj. Kezdetnek elég, ha elindulunk az önismeret útján óvatos és tapogató mozdulatokkal, mélyre ható kérdésekkel. Még ha nincs is válasz, vagy csak derengő, nem baj, már a kérdés is sokat segít. A figyelem és a szándék, a megértés kívánsága tükröződik a kérdésben, és még ha most nem is jön a válasz, nem jelenti azt, hogy a jövőben sem fog.

Halkan kúszó árnyak fekszenek előttünk a földön, lépteinkkel együtt hullámzanak, lényünk különös kivetülései ezek. A fény játéka, egy másik világ árnyai. Lassan eltűnnek, mögöttünk a kapu pedig bezáródott és sötét lett. Belül vagyunk már a kertben, a lelkünk kertjében. Az est leszállt. Hűvös lett, de jól esik, sötét van, de azért még látunk. Halványan pislákoló kis csillagszerű fénypontok kísérik utunkat. Minden elcsöndesedett, csak magunkra figyelünk. Lassan lépkedünk, együtt megyünk a képekhez. Megállunk és megnézzük őket. Nem sietünk, ráérünk. Annyit időzünk egy-egy képnél, amennyi jólesik. Időnk van bőven. Azt javaslom tehát az olvasónak, hogy minden egyes festménynél annyit időzzön, amennyit kíván. És ne azon töprengjen, hogy számomra, mint alkotónak mit jelent a kép, hanem azon tűnődjön, hogy önnek mit mond. Üzen-e egyáltalán valamit? Hasonlít-e valamire? Emlékezteti-e valamire? Azon is eltűnődhet majd, hogy ön szerint készen van-e a kép, vagy pedig szívesen tovább festené, hiszen valami mintha hiányozna róla. Én nem tudom a pontos választ. Itt most az ön meglátásairól és érzéseiről van szó ezügyben. Az ön kérdései és az ön válaszai a fontosak. A saját viszonyát figyelje a képhez. Szóval, ráérősen tűnődjön majd

rajtuk nyugodtan, megfontoltan, elmélyülten. Aztán ha úgy érzi elég, haladjunk tovább a festmények alatt lévő kommentárhoz. Ezek - ahogy említettem - nem a képek születéséről és magyarázatáról szólnak, hanem inkább az utóéletükről, egyfajta szubjektív kis meséről, továbbgondolásról, az én tűnődéseimről. Nem arról, ami a képek készítése közben jött fel bennem, hanem ami most, sok-sok hónappal az elkészülte után. Ezek nem általános nagy igazságok, hanem egyéni meglátások. Ezeken is eltűnődhet, ezeken is meditálhat. Gondolkozhat rajtuk, formálhatja, inspirálódhat belőlük, ami jól esik, aztán továbbhaladunk a következő képre és a következő kommentárra. Ezek között csend, szünet, meditáció, abban a ritmusban, ahogy jólesik. Így fogunk lépkedni a mandalák kertjében, egészen addig, míg a végére nem érünk a sétának. Aztán jön a pirkadat, búcsúzunk, és kezdődik egy új nap.

Remélem így az elején nem mondtam se túl sokat, se túl keveset... induljunk hát... haladjunk... lassú léptek... tűnődés... csönd... csak mi magunk...

Mandala 13.

~ ~ ~

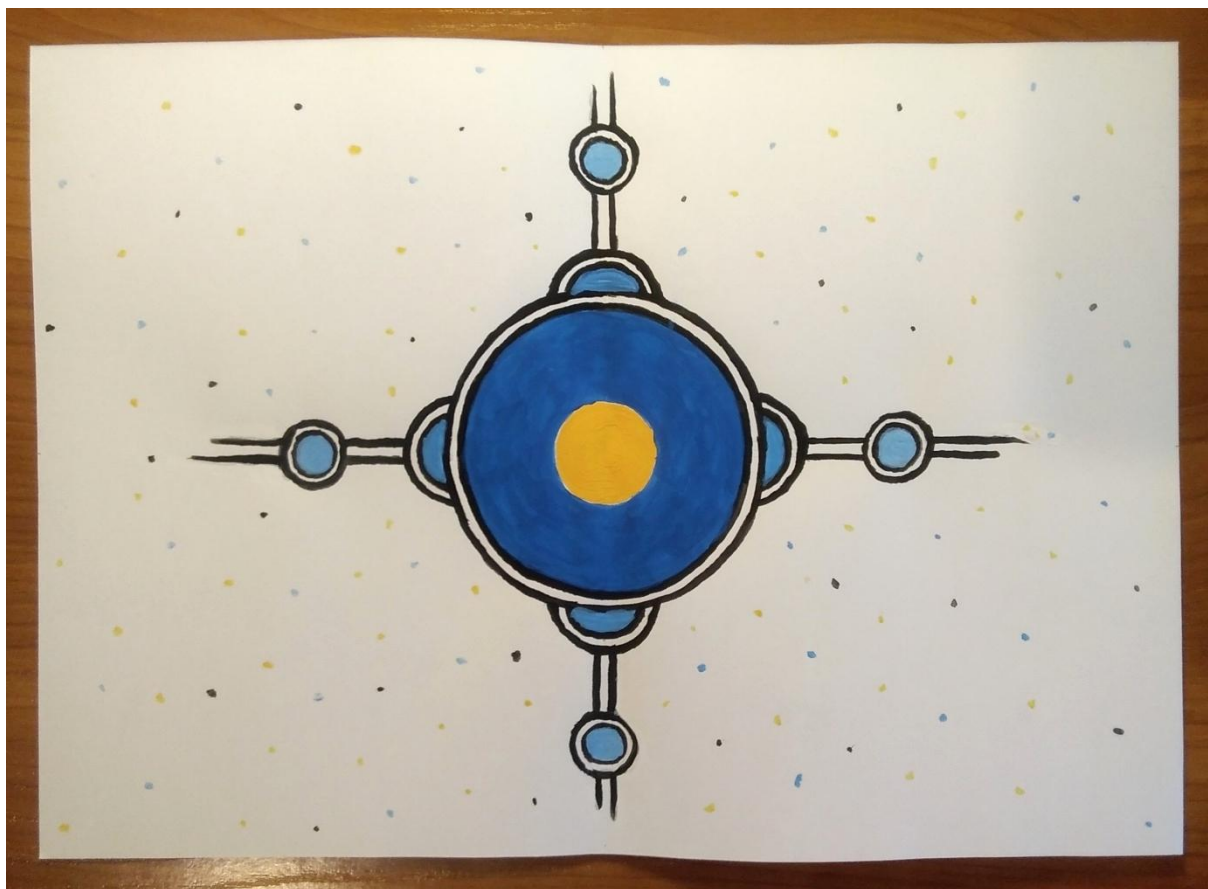
A köpeny

Az amatőr ecset bájos surrogása. Teljes csendben szeretek festeni. Nem vágyom zenére, fecsegésre, duruzsoló háttérzajra. Az üres fehér lap előttem, és teljes csend körülöttem. Van egy térdig érő sötétkék köpenyem, amit ilyenkor felveszek. Valamifajta munkaruházati köpeny, de én a festéshez használom. Sötétkék, a gallérja pedig szürke, és a zsebeinél is van egy kis szürke árnyalat. Négy fekete gomb fut végig a közepén, amiből hármát szoktam begombolni. Olyan vagyok ebben a köpenyben, mint valami gyári művezető.

Mindig is vonzott az alkotás. A csinálás, a gyártás, készíteni valamit valamiből. Vonzott és tetszett ez a folyamat, de sosem tudtam hozzá igazán közel kerülni. Se a kézügyességem, se a technikai tudásom nem volt elég. Sosem voltam az a praktikus típusú ember. Az elmélet vonzott inkább, az elvont dolgok, az alkotás szellemi síkja. Hogyan lesz az elméleti dimenzióból gyakorlati valami. Hogyan lesz egy gondolatból egy tárgy. Hogyan lesz egy derengő látomásból festmény, dallam, vers, vagy csak egy jó mondat. Továbbmegyek: hogyan lesz egy éles megfigyelésből sikeres részvénybefektetés, osztalék, nyereség, valós pénz. Vannak, akik aktív cégépítők, vannak, akik pedig passzív befektetők. Egyik sem jobb vagy rosszabb a másiknál, hanem tökéletesen kiegészítik egymást a modern gazdasági ökoszisztémában. De ősi közösségekben is megvoltak a passzív, vagy az aktívabb szerepek. Én a passzívabb, szemlélődőbb típus vagyok, annak ellenére, hogyha kell, óriási lendülettel tudok átmenni az aktív oldalra, hogy hegyeket mozgassak meg. De alapjáraton mégiscsak a tűnődők, a szemlélődők kasztjába tartozom.

Nem túlzok, amikor a köpenyről írok. Egy munkaruházati boltban vettem, szóval tényleg valamifajta üzemi munkához készült, de én a festéshez használom. Nyilvánvalóan nálam is szolgál ez a ruhadarab valamifajta praktikummal, hiszen megvéd a lecsöppenő festéktől, de én inkább szimbólumként tekintek rá. Mint, amikor egy ember papi öltözetet húz, és úgy lép a templomi közösség elé. Vagy a rendőr és az egyenruhája, az orvos és a fehér köpenye, sorolhatnánk. Minden ilyen ruhánál megjelenik a praktikum és a hasznosság, de nagy szerepe van a ki nem mondott szimbolikus jelentésnek is. Ez az, amit magamra húzok, amikor felveszem ezt a köpenyt és nekiállok mandalát festeni. Egy szimbólumba öltözök, és hagyom, hogy hasson rám.

Mandala 14.

~ ~ ~

Kezdetben vala az ige

A sötétkék köpeny rajtam, ecset a kézben, körülöttem pedig csend. A teremtés pillanata ez. Kezdetben vala az ige... Aztán az ég és a föld, a sötét és a fény, napok egymás után, megpihenés, ésatöbbi, ésatöbbi. Hosszú elmélyült órák a köpenyben, szobám csendjében, csak én meg a vékony sörtéjű ecset. És látá ez jó...

Látá bizony, de hogy jó-e... Maradjunk annyiban, hogy: van. Vagyis, hogy: lett. A köpeny és az ecset által. Lett, van, és ott fekszik előttem a kész kép. Ülök, nézem, hallgatom. Mond-e valamit? Akar-e bármit? Üzen-e valamit?

Ha most hagyományos szolgálatban lenne a munkaruházati köpenyem, akkor tudná, hogy a műszaknak vége, ideje menni, az üzemből kicsekkolni. Én azonban maradok még. Ülök a köpenyben az asztalnál és nézem a festményt. Később a festékeket és a szükséges eszközöket összepakolom. Az asztal átadja helyét újra az irodalomnak, a tőzsdének és a naplóimnak. De most még az újonnan alkotott mandalán tűnődök. És a hetedik napon megpihent...

Mandala 15.

~ ~ ~

Új világ

Továbbra is csak ülök munkaruházati köpenyemben és az alkotást szemlélem. Az ember minden nap egy kisebb fajta, de mégiscsak új világot teremt. Aztán ahogy megteremtette, úgy akár el is pusztíthatja. Gondoljunk csak egy tányér levesre. Megfőzzük, majd megesszük. Volt, nincs. Utóéletét most nem számítva. Saját kis világokat alkotunk tehát, aztán van, hogy pusztítunk, van pedig olyan, hogy átadjuk a dolgok intézését az időnek. Levest főzünk, verset írunk, izmot fejlesztünk, tudást, házat, tapasztalatot építünk, befektetési portfóliót kezelünk, gyerekeket nemzünk és szülünk, sövényt telepítünk, kertet rendezünk, hajókat építünk, háborúkat indítunk, serénykedünk, sürgünk-forgunk, teszünk-veszünk. Alkotunk, építünk, pusztítunk. Mikor épp mit érzünk helyénvalónak.

Az ószövetségi Ábrahámnak erős és mély meggyőződése volt, hogy maga mögött kell hagynia ősei földjét, és egy saját világot kell felépíteni. Különös folyamat az alkotás. Még ha csak egy levesről van szó, nem is beszélve azokról, akik nagyobb dolgot, családot, céget, dinasztiát, mozgalmat vagy vallást alapítanak.

Csendes szemlélődésemben a frissen festett mandalák fölött furcsa érzések kerítenek hatalmukba. Egy új világ hullámai, amelyek talán mégsem annyira újak. Talán korábban is léteztek már. Valamiből mégiscsak táplálkoznak. Születésük előtt a számukra helyet adó óvó, intuitív és gondolati méh is valami nagyobb egésznek a része.

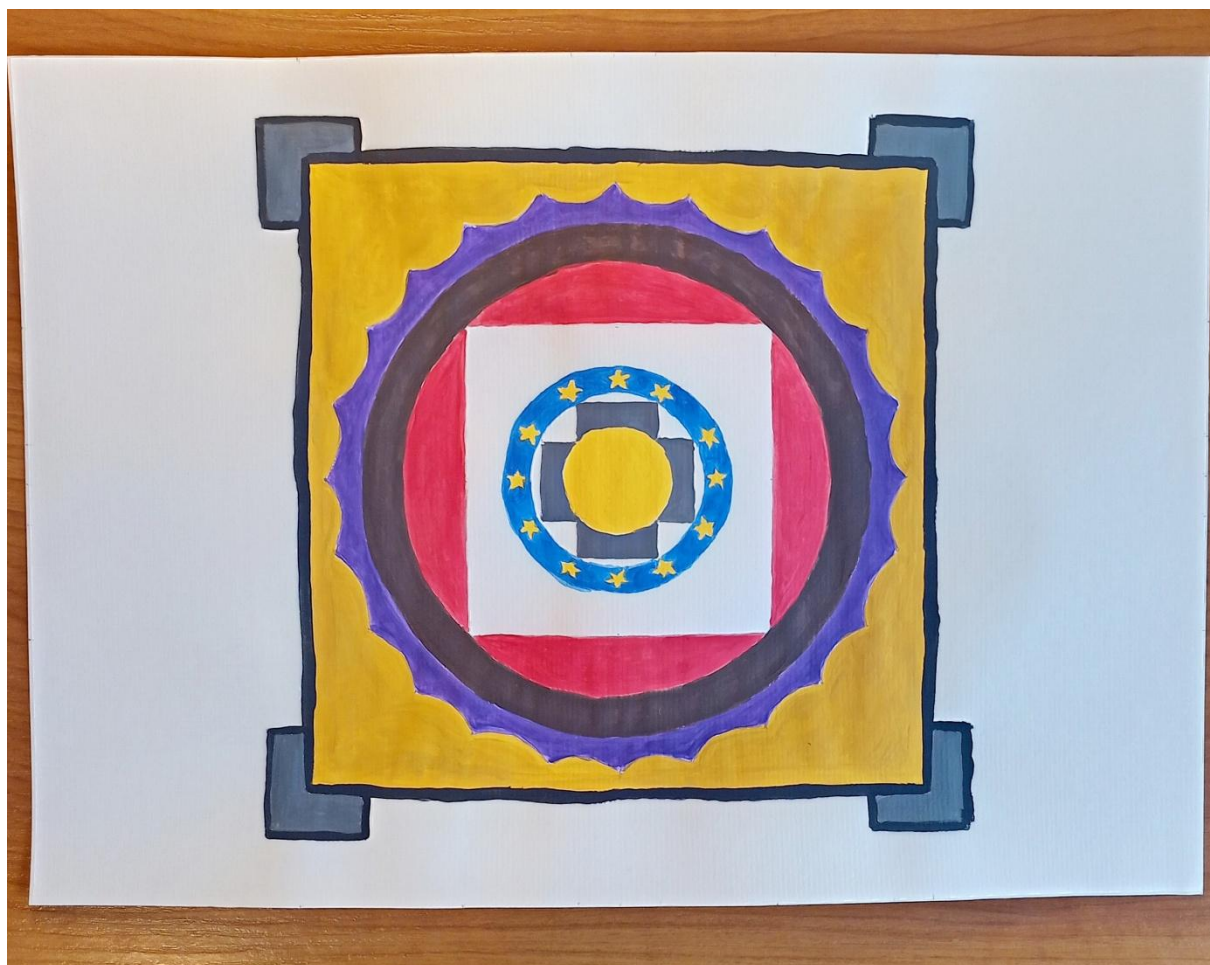
Munkaruházati köpenyem egy modern bolt kínálatából került a szobámba. Szabásmintázata tökéletesen illeszkedik egy korszerű üzemi köpeny elvárásaihoz, azonban az alkotói tevékenység mágikus pillanatai közben mégis mintha átalakulna. A sötétkék színe a szürke gallérral, és a németes precizitással egyenesre szabott térdig érő és strapabíró anyagból készült köpeny, mintha átalakulna valamifajta keleties kaftánná. Megvolt ezeknek a korabeli kaftánoknak is a maguk múltja, akár a török, zsidó, afrikai, és az egyéb keleti hagyományokban. Régi korok mágusai, ősi világok tradíciói. Mintha az ő hangjukat is hallanám a csöndben. Szobám különös változáson megy át.

Ülök a kaftánban, a zsebébe nyúlok, és egy képzeletbeli hideg követ, valamifajta talizmánt érintek. Elöttem a frissen festett mandala, körülöttem csend, éppen lemenőben a nap, a gondolataim pedig sok ezer évvel ezelőttre nyúlnak vissza. Sivatagi karavánok, vallásalapítók, mágikus szimbólumok, harcok, háborúk, teremtés és pusztítás, hétköznapi alkotása és az egyszerű pillanatok tágassága.

Eleresztem a képzeletbeli talizmánt és kihúzom kezem a zsebből. Kigombolom a sötétkék munkaköpenyt, ideje az ábrándokból visszatérni és összepakolni. Nagyjából így zajlik nálam a mandalafestés.

Szemlélődésünk jelen tárgyai, a képek némán tekintenek ránk most itt ezen az éjszakai mandalakertben. Mi nézzük őket, ők néznek minket. Lassú léptek, ücsörgés, hosszas tűnődés. Egyre sötétebb van, egyre nagyobb a csönd, és lassan talán a képek is megmozdulnak. Alig észrevehető mozdulatok, árnyalakok, halk hangok, nem tudni honnan, csöndes észlelés, egy finomabb szintű érzékelés. Tovább haladunk...

Mandala 16.

~ ~ ~

A döntésről

Néha hónapok is eltelnek két mandalafestés között. Addig a sötétkék köpeny várakozik. Shiva istenségnek van egy bikája, Nandi, aki nem tesz mást, csak várakozik. A templom előtt fekszik és vár. Örökké. A szent várakozás, a türelmes meditáció szimbóluma ő. Hermann Hesse meséjében Sziddhárta, amikor az erdei remeteségből bement a városba munkát keresni, akkor azt mondta a leendő munkaadójának a saját képességeiről, hogy ő tud várni, képes böjtölni és meditálni. Márai Sándor is felhívta a magyarok figyelmét arra, hogy egy szent türelmével kell megvárni, hogy megérkezzenek hozzánk a dolgok. Nem siettetni,

hanem várakozni. Így tesz tehát a munkaruházati köpenyem is. Mindig vár a következő alkalomra. Vár és vár, ha kell örökké.

Aztán megérkezik a pillanat, előveszem a szekrényből, magamra húzom és leülök az asztalhoz. A felületes szemlélő ilyenkor valamifajta modern mérnök-embernek nézhet, legalábbis az eszközeim alapján. Ott ülök a sötétkék munkavédelmi köpenyben, a négyből három gombja begombolva, körülöttem pedig élesre hegyezett ceruzák, körző, plusz különböző méretű és alakú vonalzó. És a hófehér, teljesen üres rajzlap.

Vannak mandalák, amik precíz és tervszerű rajzolással kezdődnek. Mérnöki műveletek: milliméterek, pontos körök, arányok, tervek és elképzelések. Talán az Univerzum Nagy Mérnöke is így kezdte.

Precíz és tervszerű haladás, aztán idővel a folyamat kezd kicsit engedni a merevségből. A körzőt és a vonalzót felváltja az ecset, jönnek a színek, a terveket pedig néha átrajzolja az intuíció és a spontaneitás. Az alkotás közben itt-ott illékonnyá válnak a folyamatok. Mintha önálló életre kelnének a dolgok. A terv az volt, hogy... a tény az lett, ami... miért... hogyan... ki tudja... Az Univerzum Nagy Mérnökét fürkészem, nála vajon, hogy van ez. Nála vajon tervszerűen haladnak a dolgok, vagy időnként átíródnak? És ki írja át? Ember, ördög, isten? Az angyalok serege, vagy a mágikus kaftánok ereje?

Ha tudnám, lelassítanám az időt amennyire csak lehet, hogy megpillanthassam a másodpercnek azt a milliomodnyi tört kis részét, azt az egyetlen kis millimikrónanópírinyszekundumot, amikor egy halk kattanás történik, annak a „hangja”, amikor megszületik egy döntés. Amikor eldől valaminek a sorsa, amikor új irányt vesz egy folyamat. Amikor megszületik az a döntés, hogy a kezemmel meghúzott vonal nem eddig, hanem addig fog érni a lapon. Lelassítanám az időt és kinagyítanám azt a pillanatot, hogy alaposan tanulmányozhassam, amikor valahol, valamiért megszületik egy döntés. Egy vonalról, vastagságról, színről, alakzatról, köpenyről, körzőről és vonalzóról, irodalomról és mandaláról, részvényről és osztalékról, életről és halálról. Valahol egy apró, alig hallható kattanás ez a döntés, amikor egy kapcsoló átállítódik egy másik irányba. De ki által és miért?

Az Orákulum cukorkával kínálta Neót a Mátrixban, aki azt fürkészte, hogy az Orákulum vajon tudja-e már, hogy mit fog dönteni, elfogadja-e a cukorkát vagy

sem. A válasz talán Neót is meglepte: *A döntés már megszületett, de újra meg kell hoznod, hogy megérthesd az okát.*

Kék köpenyben ülve az asztalnál az ecsetet különböző színű festékekbe mártom, hogy aztán a bennem lévő ábrát papírra vessem. Az időt lassítom, a pillanatot kimerevítem, és próbálok rájönni a döntéseim okára. Minél mélyebbre jutok, annál mélyebbre látok. Rengeteg döntés eredete a múltba nyúlik, és sokszor visszhangzik bennem Thomas Mann klasszikus mondata: *„Mélységes mély a múltnak kútja.”*

József és testvérei nagyon régi történet. Egy olyan korból érkezett, ahol a képzelt és a valós események egybefolytak, mítosszá és legendákká lettek. Aztán a generációk hosszú sora mesélte el újra és újra, míg az Univerzum Csiszolóbrigádjai minden felesleget ledolgoztak róla, hogy ott álljon aztán készen a pszichénkben az archetípusok hosszú sora. Onnan figyelnek minket ezek a szereplők és a történetek a kút mélységes mélyéről, és néha még a körzönket is fogják, vonalainkat talán ők rajzolják.

Lehet, hogy modern gyárak épülnek az ősi kutak helyén, és talán modern hadseregek fegyverkeznek hajdani testvérháborúk mentén. Itt ülök egy modern köpenyben, és talán a kaftánok világa vezeti kezemben az ecsetet.

Lassú léptek, ücsörgés, hosszas tűnődés...

Mandala 17.

~ ~ ~

Apró fehér címke

Sötétkék munkaköpenyem belsejébe egy apró fehér címke van varrva. Tájékoztató kis cetli. Tudatja a tulajdonossal, hogy 100% pamut. De nem az a pihe-puha fajta, hanem amolyan keményebb, strapapíró darab. A stramm köpeny anyagán túl, továbbá tájékoztat a bevarrt címke arról, hogy 60 fokon kell mosni. Lehet vasalni, a többi jelet pedig nem tudom értelmezni. Sok jelet ismerek a világban, de nem mindet.

Carl Gustav Jung munkásságával sokat foglalkoztam², és a mai napig is szívesen mélyedek el benne. Később aztán elkezdtem felfedezni a jungiánus pszichológusok munkásságát is. Marie Luise von Franz és Verena Kast írásai is megérintettek. Jung is, a követői is, de más pszichológusok is nagy súlyt helyeznek az éjszakai álmokra. A tudattalanunk üzeneteire. Sajátos jelrendszer kel életre lényünkben az este folyamán, és aki megtanulja értelmezni ezeket a jeleket, az álmok üzenetét, az egy különleges világba nyerhet betekintést. Szimbólumok, jelek, üzenetek, drámák, feladatok, egyéni és kollektív alakzatok. A Természet rejtélyes párbeszéde ez a Lényünkkel.

A sötétkép köpeny belsejében szerényen, alig észrevehetően van bevarrva az üzenet. Alig látható, de mégis ott van. Ha egy kicsit is keresi az ember, könnyen megtalálja. Ha pedig követi a cetli ajánlását, nem valószínű, hogy nagyot fog hibázni a köpeny karbantartását illetően. Ha elfogadja a javaslatait, akkor kellemesen és természetesen fognak haladni a dolgok, legalábbis azok, amikre a cetli üzenetei vonatkoznak.

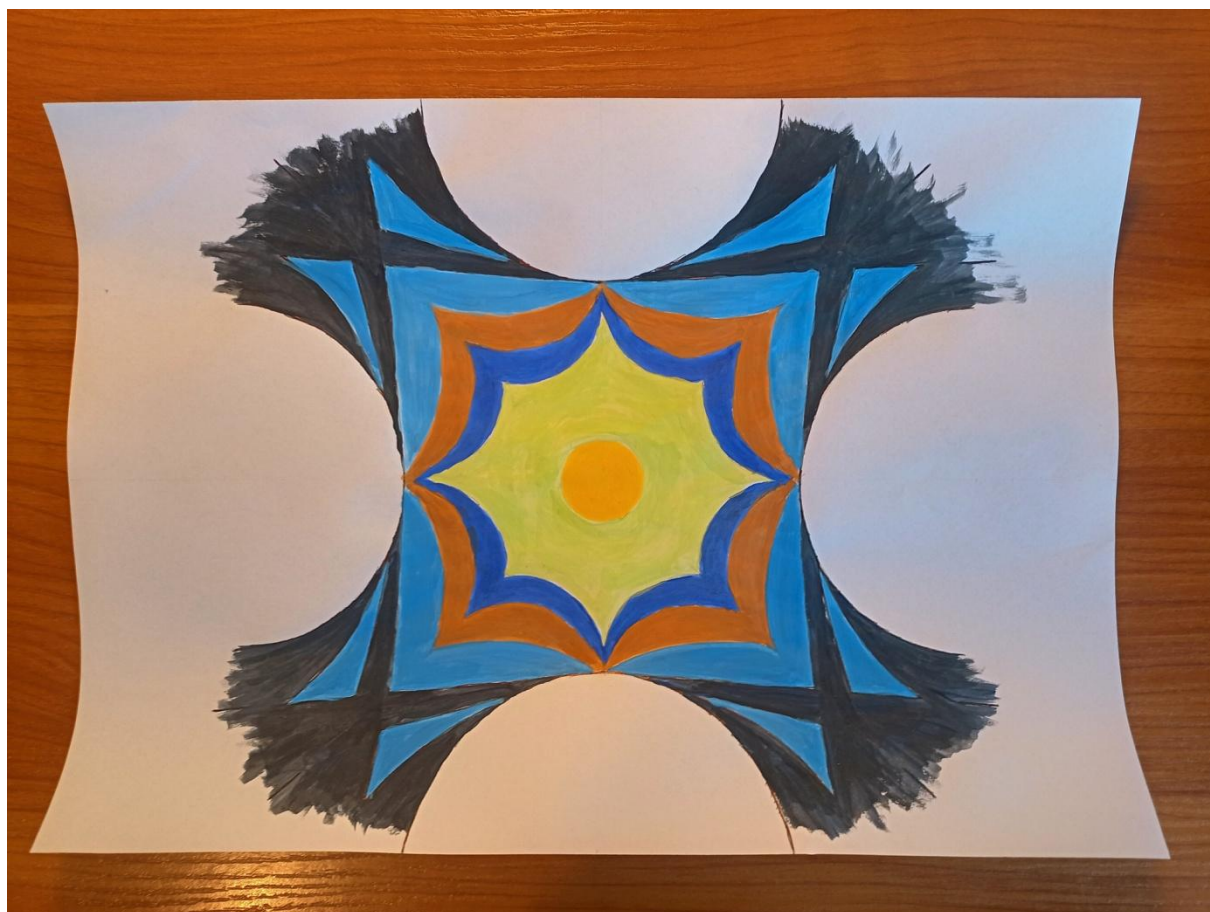
Lassú léptek, ücsörgés, hosszas tűnődés...

Apró fénypontok szolgáltatják itt most a mandalák kertjében az esti fényt, és ezáltal megfelelő megvilágításban láthatjuk a képeket. Lassan lépkedünk, hosszan hallgatunk, megvizsgáljuk őket innen és onnan. Csendes hümmögés, töprengés, erőlködés nélküli magányos értelmezés. Néha feldereng egy-egy emlékkép, valamifajta hasonlóság, ismerős érzés, halvány benyomás. Szavak jönnek, kérdések és vélemények, bizonytalanság, majd újra csendes töprengés.

Lassú léptek, ücsörgés, hosszas tűnődés...

² <https://meditacionk.blogspot.com/2024/11/c-g-jung-misztikus-pszichologus.html>

Mandala 18.

~ ~ ~

Az asztalom

Hatalmas mozdíthatatlanság, körülötte szétfeszítő erőteljes energiák. Sokszor látni ezt az életben. Akár a természetben, akár az emberekben. Hatalmas, tompa, mozdíthatatlannak és szétrobbanthatlannak tűnő berögzültségek és megszokások, amik akadályként állnak az intenzív energiák útjában. Ezek a friss erők aztán nekimennek, körbe cikázzák, majd egy idő után szétfeszítik és felmorzsolják. Darabjaira hull az akadály. Az intenzíven cikázó energiák is aztán egy nyílt téren találják magukat, az akadálytalanság széles és tág mezején, ahol kedvükre száguldhatnak, egy idő után azonban mégis lelassulnak. Nincs már

kihívás, nincs már útban álló akadály. Kihívás híján jön a lassulás, a tompaság, merevség és megállás. Az egykor szétfeszítő energiák lelassulnak, nincs már kit szétfeszítsenek és legyőzzenek, megpihennek, szenderegnek, és szépen lassan bemerevednek. Mozdíthatatlanná válnak ők is. Megáll az idő, változatlan a táj, tompa témák fekszenek egymás szomszédságában, mígnem elindul közöttük valami apró cincogás. Új erők éledeznek ismét a fáradtság közötti térben. Új, friss energiák kezdik halkan hallatni hangjukat. A tompaság elnyúltan fekszik, és lustán lélegzik a mozdíthatatlanság. A fürge új erők viszont vibrálni kezdenek, éledezni, növekedni, követelőzni és villámlani. Kevés lesz a tér számukra. Vissza-vissza pattannak folyamatosan ezek az új erők a tompaságról, egyre többször és egyre erőteljesebben, térre van már szükségük nekik is, nem bírják azt a szűkösséget, amit a tompaság közötti hely kínál. Szét kell feszíteni a tompaság kereteit a növekedéshez. Az új erőknek tér kell és tágulás. Szét kell hát feszíteni a hatalmas tompa elemeket, szét kell robbantani az akadályt. Ne álljon ott tovább!

Lassú léptek, ücsörgés, hosszas tűnődés...

A sötétkék köpeny mellett a másik olyan eszköz, ami segít az alkotásban, és ami szintén a szívemhez nőtt: az asztalom³. Általában íróasztalként van jelen a hétköznapiakban, de a tűzsdés tevékenységem kapcsán mondhatnám számolóasztalnak is, vagy olvasóasztalnak. Esetleg töprengőasztal. Sok minden zajlik tehát ott. Amikor köpenyt húzok, majd előveszem a festéket és az ecsetet, akkor viszont átalakul festőasztallá. Igazán kedvelem. És nem túlzás, ha kijelentem: életem bútora ez! Lassan húsz éve van meg. Ezalatt öt helyen lakott, elfogyasztott néhány laptopot, megszámlálhatatlan könyvet, füzetet, tollat, és hófehér tiszta üres lapot.

Nagy darab, masszív sötétbarna asztal. Egyszerű design. Négy darab vastag lapból/elemből áll. 80 cm x 140 cm a felső lapja, aztán a két lába is egy-egy lapból áll, és hátul is van egy lap a lábamnál, ami merevítőként szolgál. Ebből a négy darab vastag és sötétbarna elemből áll össze az asztal. Rátolva a falra egy sarokban. Mindig is így szerettem. Azt asztalnál ülve azt szerettem, ha egy fallal nézek szembe, amiken néhány inspirációs kép látható. És mivel a szoba sarkában van elhelyezve az asztal, tehát szemben és oldalt is fal van, viszont a mellettem lévő oldalon van egy ablak is. Azon kilátok, ha az asztalnál ülve jobbra fordulok.

³ <https://meditacionk.blogspot.com/2024/12/iroasztal.html>

Ennyi pont elég. Az ablakon kinézve távoli hegyeket látok, egy település házainak a tetejét, fákat, az eget, madarakat és a hegyeket.

Itt ülök tehát, itt töltöm életem jelentős részét. És ez boldoggá tesz. Napjaim közben az eszközöket váltogatom. Laptop, könyv, füzet, számológép, cetlik, köpeny, ecset, ilyesmik. Azt már említettem, hogy szimbólumként jelenik meg a sötétkék köpeny, de vannak más szimbólumok is körülöttem. Egyéni, vagy univerzális szimbólumok. Szobrok, képek, eszközök, ilyesmik. Csendesen sügnak, üzenetet közvetítenek. Inspirálnak és történeteket mesélnek. Emlékeztetnek és biztatnak, figyelmeztetnek és tanítanak, beszélnek és hallgatnak.

Az íróasztalnál, ahol ülök, az egy olyan szobában van, aminek mind a négy falához tartoznak könyvek. Kisebb nagyobb szekrényben és polcokon állnak. Kedvelem a könyveket itthon is, és a könyvtárakban is. Életem különböző szakaszaiban különböző könyvtáraknak voltam a tagja. Egyik nagyobb örömet okozott, mint a másik. Kedvelem még a fürdőket, a szaunát és az erdőt. Kezdek elkalandozni. Maradjunk inkább a mandaláknál és haladjunk tovább.

Lassú léptek...

Mandala 19.

~ ~ ~

Téli tűnődés

Hegy. Kunyhó. Fény. Élet. Hó. Tél. Fa. Világ. Írás. Miegymás...

Micsoda egyszerű kis szavak, és mennyi minden lehet mögöttük. Hatalmas tér, világok és érzések, sorsok és élmények. Cseppben a tenger? Hópihében a világ. Kunyhóban az ember? Farakásban a halál. Eső, hó, szél, elhosszabbítják az élet üzenetét. De mi az? Van-e az erdőnek hangja, ha nincs, aki hallgassa? Olvadó gleccserek alól millió éves kődarabok köszöntik a hegyet és a napfényt. Egykor erdő volt, ma farakás, asztal, ágy, kandallóban tűzropogás. Kéményen át száll a füst,

hamvasztásra gyűlik a gyászoló sokaság, hegyek oldalán megfagyott hegymászó órája üti még a másodpercet, míg ki nem merül az elem, amiből százakat dobott ki magából másodpercenként, valahol Távol-Keleten egy gyártósornyi automata gép. Fáradhatatlan serpaként viszi egyre feljebb és feljebb cégének részvény-árfolyamát a gyárigazgató, olyan magaslatokba, ahová már csak kevesen jutnak, ahol már más a levegő, a kilátás, ahol már más mennyiségben gyűlnek a számjegyek.

A kunyhó ablakában fény. Messziről is látszik, ha beáll a sötétség. A tető tartja a havat, a falak a tetőt, alapja van az épületnek, masszív beton és kő. A külvilágtól elzárt kis élettér ad helyet a... a minek is? Mi van belül? Jó, rendben, fény, azt már látjuk, de mégis, milyen? Honnan ered, és meddig terjed szét? Látja vajon a vándor, akit az éjszaka sötétje a hegyen ért?

Olvadó gleccserek közt bolyongó kutató, vitáktól átszellemült politikai röpiratgyártók, vallási szónok, lángost áruló büfés, a műtétet rutinból nyomó orvos, rúdtáncosnők és cirkuszi törpék, mind-mind álomra hajtják fejüket, ha eljön az idő, és átlépnek egy rejtélyes határsáv küszöbén.

Hegymászó kötelek rögzített csatjai, a kőbe vájt rögzítés, mászás és ereszkedés, álom és ébrenlét. Hegyek szele, esték álma, madarak szárnycsapása, a tenger mély morgása. És egyszer csak izzadva kel fel az egyén (vagy egy nép), a párna gyűrött, az üzenet kusza és ijesztő, ki szólt hozzánk ezen a hangon, honnan jönnek ezek a képek, mit akarnak mondani, és miért ilyen rémisztő?

Vérnyomásmérő csendben és türelmesen várja a kart, hallgatja a szívdobbanást, jelez, mér, elemez, az orvos pedig szemüveg mögül szigorúan értelmez: uram, itt az ideje levenni a jelmezt. Az értékek azt mutatják, valami itt nagyon nincs rendben. Ha így folytatja... kérem, ne is folytassa... de hiszen... no hiszen... ha csak úgy nem... mit tehetnék... nincs mit tenni... talán... mégsem... mindegy...

Kunyhó, kilincs, konyak, kurvák, kávé, komfort, könyök, kalap, kufár, kovász, kovács, korán, komám, kosár, kolbááz, paprikásan, füstölve, mustár, uborka, jóóó kenyér, egy pohár valami, egy éhes valaki. A betűk titkos élete. A kódfejtők üzenete, a költők ihletett nyelve, festők ecsete, a kőműves centije. Azzal dolgozik mindenki, amivel tud.

Fény-e a tudás, világít-e a vallás? Filo, pszicho, spiri, guru, selfhelp, mindness, kócsing, jicsing, tájcsí, repcsi. A magasban szállva, utasokkal a fedélzetén: liberté, egalité, fraternité? Rohanjuk meg a Bastille-t! De tulajdonképpen most bent

vagyunk, vagy kívül? Nehéz falak, súlyos kövek, erődítmény, piramis vagy hegyi kunyhó, alap, falak, tető, fegyverraktár, farakás, jegyzetlapok, gondolkodás, tömegnyi harag, egyéni vágy, egy ablaknyi fény, ceruza, ecset, mandala, de valójában hol, merre kóborol az Én?

Lassú léptek, ücsörgés, hosszas tűnődés...

Mandala 20.

~ ~ ~

Filmszerű képkockák

Gyerekkori derengés, ihletett észlelés, korai évek mosolya, párnák közt meghúzódó óvó ölelés. Mesevilág kalandjai, az erdő félelmetes rémei, várurak világa, hősök születése, bölcsek pipázása, szekerek nyekergése, pajtások nevetnek, katonák menetelnek, egy pék kenyeret süt, pap temet, TV-ben a hírek megy, itt fáj, ott fáj, maradj már, hozzad-vigyed; figyeled? Kisvárosi kölykök a bringán, nagyvárosi menők a Blahán, New York távol, egy festő mázol, kőművesek téglát pakolnak, tőzsdések osztalékot számolnak, Dörmögő Dömötör és Wall Street Journal, kilövelt spermium és mosatlan pezsgőspohár, kávé, konyak, erdei út, holdfény, bakancs, kulacs, vándorbot, messzeség... merre még...

van-e még... tovább... gyerünk... lesz-e fény... maradj még... engedj... lehet... megyek...

Lassú léptek, ücsörgés, hosszas tűnődés.

Filmszerű képkockákon peregnek a jelenetek. De kié? A miénk? Nézők vagyunk, vagy szereplők? Mintha több film is párhuzamosan futna. Keverednek a főszereplők és a mellékszereplők. Itt túl sok a statiszta, ott halk a hang, emitt unalmas a táj, amott hadarnak, máshol sok a horror, a pornó, az infantilis vígjáték, a dráma, a vér, az akció, vagy a lassú és művészi kameramozgás. Milyen a jó film? Mi lenne ma Shakespeare? Médiamogul?

Filmszerű képkockákon peregnek jelenetek. Életünk filmje mit mutat? Most, hogy itt a mandalakerben ránk esteledett, végignézzhetjük ám, ha nem untat. Legalább a fontosabb jeleneteket. Az unalmas részeket átpörgetjük, de az emlékezetesebb részeknél lehet érdemes elidőznünk. Bár, a semmitmondónak tűnő részek is biztos tele vannak jelentőségteljes gesztusokkal, üzenetekkel, mondatokkal és csönddel, ránk hatással levő tájképpel, emlékekkel és álomszerű derengéssel.

Filmszerű képkockákon peregnek a jelenetek. Csak nézzük és nézzük, néha nevetünk, néha könnyezünk, ámulunk és bámulunk, ezt-azt felidézve újra szorongunk, az elmúlt és soha vissza nem jövő időszakoktól végleg búcsúzunk, kedélyes várakozás az új jelenetek irányába, kíváncsi érdeklődés különböző történetek kibontakozására, kártyajóslás, horoszkópolvasás, mi lesz, hogy lesz, merre, mikor, kivel, és MIÉRT?

Lassú léptek, ücsörgés, hosszas tűnődés.

Filmszerű képkockákon peregnek a jelenetek. Egykor a mozigépész befűzte, ma digitális fájlként kapjuk szélesképernyőn az otthonunkban. Reality-show a javából. A miénk. És másoké. Együtt játsszuk, azt sem tudjuk miért, vajon mi a fődj, mik a szabályok, kik a nézők, és ki írja a drámát? A reklámszünetben tessék mondani, egy kicsit azért megpihenünk?

Lassú léptek, ücsörgés, hosszas tűnődés.

Filmszerű képkockákon peregnek jelenetek.

Lassú léptek.

Ücsörgés.

Képkockák.

Hosszas tűnődés.

Filmszerű.

Ücsörgés.

Peregnek.

Jelenetek.

Snitt.

Csönd.

Mandala 21.

~ ~ ~

A körző

Képeim nem művészi festmények. Nem is mindig, úgymond "szabályos" mandalák. Ezek önismereti ábrák, lélektani képek, amatőr festmények, egyfajta belső párbeszéd, önismereti út. Mindegyik különböző és sajátos jelleggel bír. Mintha önálló egyéniségek lennének, pedig csak különböző hangulatot, inspirációt és benyomást tükröznek. Volt olyan kép, ami egy csendes éjszaka, az elalvás előtti szendergő állapotban jelent meg bennem, viszont volt olyan is, amit egy helyszín, vagy egy társasági esemény hívott életre.

Két kép elkészülte között volt, hogy csak pár nap telt el, néha pedig több hónap. Nehezen megfogalmazható különös élmény ezeket a képeket festeni. A ritmusuk, ahogy egymás után világra jönnek az is nagyon egyéni és önálló, de a témájukat és a hangulatukat tekintve is különös az egész. Az utóéletükről nem is beszélve! Hiszen a nagy barna íróasztal mögötti könyvespolcon mindig ott van a legújabb két mandala, és van, hogy hónapokig nézem őket. Aztán ha elkészül egy új kép, akkor a polcon lévők közül az egyik átadja a helyét. Tehát a legfrissebb két mandala mindig ott áll némán a polcon, én nézem őket, ők engem, és valahogy így bővöljük egymást. Néma párbeszéd ez, közös szemlélődés, meditáció.

Lassú léptek, ücsörgés, hosszas tűnődés.

Esti sétánk most itt a képek közt a mandalák kertjében sok mindent felébreszt bennem. Különös dolgokat hív elő ez a közös séta. Említettem már a sötétkék munkaruházati köpenyt, a nagy barna íróasztalt, most azonban szeretnék még egy harmadik eszközt is bemutatni. Ez pedig egy régi körző. Minimum ötven éves, de lehet, hogy több.

Egy dunai hajóskapitány az 1900-as évek elején úgy döntött, hogy véget vet a vízi életnek, kiköt, és a családjával együtt letelepszik a szárazföldre. Alapos és szorgalmas sváb család volt, így aztán feltételezem kelő körülményekkel jártak körbe a témát, hol lenne érdemes kikötni. A kiszemelt terület Budapest lett, azon belül is a Csepel-sziget. Ekkoriban már elindultak ott a gyárfejlesztések és az ipari munkálatok. A dunai hajóskapitány és a családja kikötött, és aztán több generáción keresztül a Csepelen működő ipar kiváló alkalmazottjaivá váltak. Hosszan meghatározta életüket a Csepeli Csőgyár. A feleségem családjáról van szó. A nagyszülők, dédszülők, nagybácsik és nagynénik mellett a feleségem édesapja is ott dolgozott. Igazi műszaki ember volt, aki a csőgyár mellett a saját gépjárművét is önmaga szervizelte, és a 70-es 80-as évek szocialista táborában lassan fejlődő, a korabeli számítástechnikai és informatikai terület újdonságaival is igyekezett lépést tartani. Korai halála sajnos nem adta meg neki azt a lehetőséget, hogy láthassa a személyi számítógépek, az internet és az okostelefonok világának ezt a szédítő kibontakozását. Műszaki ember lévén a személyes használatú szerszámai és tárgyai között hamar megjelent egy hasznos és minőségi eszköz: a körző.

A hetvenes évek környékén került hozzá egy Original Richter márkájú precíz munkaeszköz, egy német gyártmányú körző. Talán vette, talán kapta, nem tudom. A márka alapítója az 1841-ben született Emil Oscar Richter, aki 1868-ban egy kis

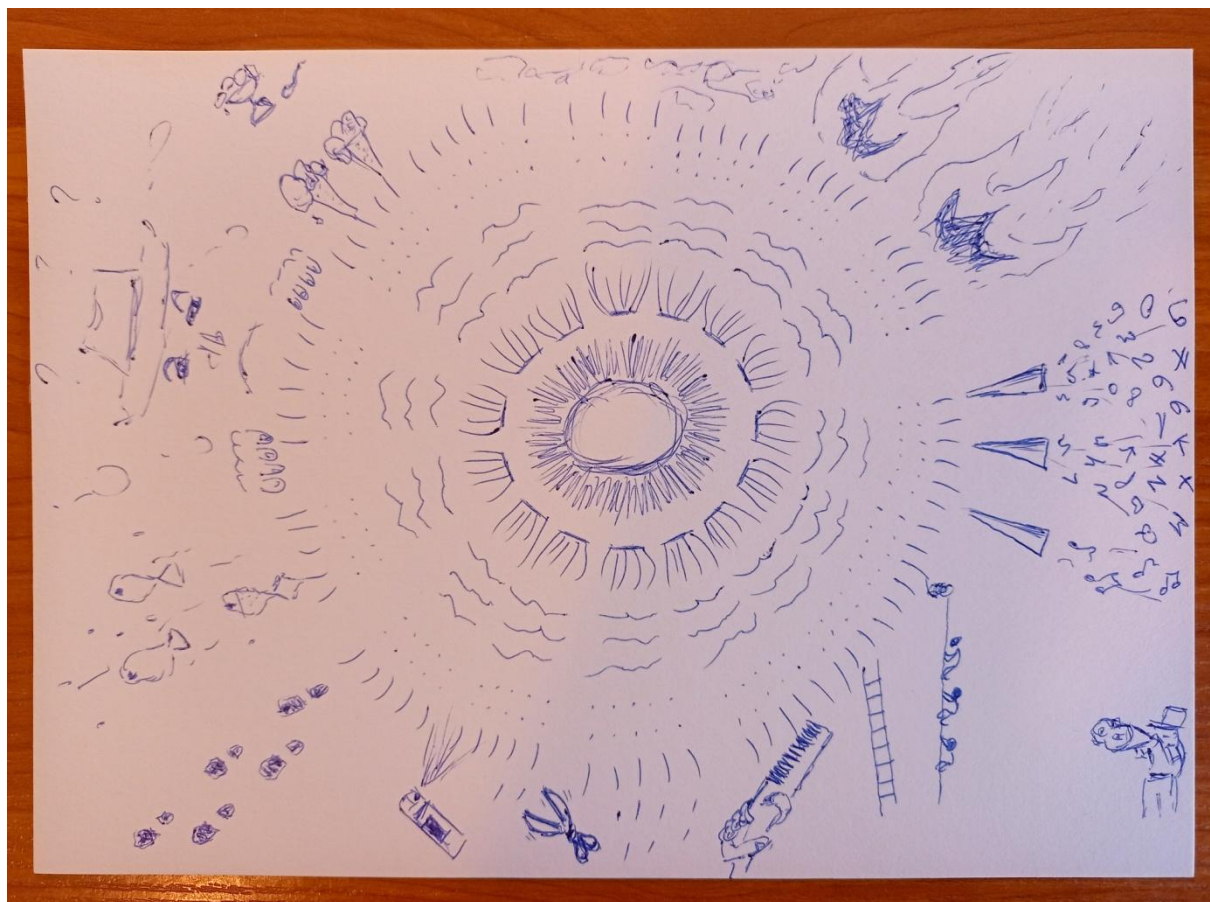
órasműhelyt nyitott Chemnitzben. Üzleti partnerével aztán 1874-ben megalapította az E.O. Richter & Co. céget. Csúcsminőségű körzőket és egyéb precíziós eszközöket gyártottak. A cég az alapító 1905-ös halála után is tovább működött. A második világháború után pedig állami vállalként folytatták a gyártást az 1980-as évekig. Ebből a műhelyből, ebből a gyárból származott tehát a körző, amivel feleségem édesapja, a sváb hajóskapitány déd (vagy ük) unokája a hetvenes években dolgozott. Korai halála után az özvegyéhez, majd a feleségemhez került ez a precíz Richter körző, aki aztán a tanulmányaihoz használta. Hosszú évek jöttek később, amikor csendben, mindenféle tevékenység nélkül egy fiók mélyén pihent legalább húsz évet ez az eszköz. Senki nem vette a kezébe és senki nem alkalmazta tudását. Herr Richter remekműve egy fiók mélyén pihent és várt.

Amikor elkezdtem mandalákat festeni 2021-ben, kezdetben még egészen apró, egyszerű kis képeket alkottam. Ahogy teltek a hónapok, felébredt bennem az igény komplexebb képek festésére. Ekkor nagyobb lapokat vettem elő, több fajta ecsetet és színt, vonalzót, és felmerült bennem az igény egy körzőre is. Nézegettem ezeket az eszközöket az írószer boltban, de aztán egy csendes estén a feleségem előhúzta a fiókból azt a bizonyos régi körzőt. A német csúcsminőségű gyártósor egy kiváló darabját, a családi múltjuk egy kedves örökségét. Kezembe fogtam a minimum ötvenéves eszközt. Nem volt nagy: tizenegy centiméter. Világosszürke, matt, és kellemesen kézbeillő. Rajta a Richter felirat és a márkajelzés: az O és az R betű egymásba gravírozása. Kézbe fogtam a körzőt és rögtön kinyitottam, majd visszacsuktam. Újra ki, majd be. Tökéletesen működött. Talán több, mint húsz éve nem használták. A feleségem rögtön mutatta, hogy szépen elcsomagolva megvannak még hozzá a korabeli grafithegyek is. (sváb család, ugye?!) Kérdeztem nem zavarná-e, ha én kezdeném el most használni a mandalákhoz. Semmi kifogása nem volt. Így aztán hozzám került Richter úr remekműve. Precíz eszköz, ahogy a költő mondja: *Made in Germany*.

A szabadkőműves hagyományban a körző a kijelölt határokat, a morált, az önmérsékletet, ezáltal a kiegyensúlyozott életet szimbolizálja. Az erkölcs és a bölcsesség alapja a mértékletesség, erre figyelmeztet a körző.

A kék köpenyt magamra veszem, leülök a nagy barna asztalhoz, előttem fehér lap, a kezemben pedig a körző. Így szokott indulni a szimbolikus építkezés. Mandalát rajzolok körből, négyzetből, háromszögekből, szabályos és szabálytalan alakzatból, vonalakból, ábrákból, színekből, önmagamból és az univerzumból.

Mandala 22.

~ ~ ~

Épület

Kedvelem az épületeket. Álljanak akár városban, faluban. Amióta mandalákkal foglalkozom, mintha egyre többet figyelném az épületeket. Egyre többször figyelem őket, pedig nem vagyok építész. Nézem a falakat, a tetőt, az arányokat, az épület hangulatát, figyelem azt is miből készült, és hogyan illeszkedik a környezetéhez. Régóta vannak olyan részvényeim⁴ is, amik mögött ingatlanfejlesztő cégek van. Ezeknek a cégeknek az épületeit is szívesen tanulmányozom.

⁴ <https://meditacionk.blogspot.com/2023/06/business-as-usual.html>

A piramisok és a katedrálisok ideje lejárt, ma már más jellegű épületeket emel az emberiség. Megbabonáz, amikor látom, ahogy pakolják a követ, a téglát, öntik a betont, mozog a daru, és haladnak szintről szintre. Ilyenkor elgondolkodom: vajon mit üzen az építkezés?⁵

Szándék, ötlet, tervek, majd precíz munka, ütemterv szerinti haladás, napi meló, szinte a szemünk előtt zajlik maga a teremtés. A semmiből valami. Megigézve tudom figyelni az építkezést. De vajon mit üzen?

Üres telek, majd épület, szobák, irodák, raktárak, különböző életterek. A beton és a téglák közötti helyiségekben élet lesz. Munka, szerelem, viszály, tárgyalás, vagy az elkerülhetetlen halál. Néma tanúi ezek a falak az életünknek. Vannak olyanok, amik stabilan, már több száz éve itt vannak velünk. Teret adtak a történelmi személyeknek, háborúknak, viszályoknak, forradalmi gondolatoknak, és most is itt állnak, minket szemlélnek. Jóleső árnyékukban formálódott a történelem, és zajlik most itt a jelen. Ha kezünket ezekre a sokat látott falakra tapasztjuk és csendben maradunk, vajon mit hallunk? Miről fognak mesélni? Mit üzennek?

Hagyjuk most a múltat magára, és fordítsuk figyelmünket a jelen építkezéseire. A most felhúzott falakra, a most készülő életterekre. Ezekben az épületekben most itt a jelenben fog zajlani az élet. A jelenkor történései, forradalmi, szerelmi és háborúi. Vagy csak simán üzlet, termékfejlesztés, egy jó ebéd, családi élet, vagy bármi egyéb. Zajlik, halad, pörög az élet a maga ritmusában, és ez a végtelen hömpölygés keres most magának teret, falak közt egy biztonságos helyet, ablakkal, klímával, kilátással, belátással, épp, ami kell.

Építésvezetők és melósok rakják össze elemről elemre, és a semmiből egyszer csak ott áll, arra készen, hogy belakják és megtöltsék, az épületet életre keltsék. Emlékezzünk feleim: kezdetben vala az üres telek. A föld és a vizek felett csupán a Befektető vágya lebegett. Aztán harmadnapra lett terv is, a munka elindult, és látták az egybegyűlteket, hogy ez jó. Azóta is sokasodnak és szaporodnak az épületek, megtöltik a földet. Az idő lassú hömpölygése mentén folyamatosan változnak és cserélődnek. Mindeközben azon gondolkodom: mit üzen az építkezés? Mit sugall vajon a maga csendes és titokzatos módján? A teremtés

⁵ <https://meditacionk.blogspot.com/2024/03/mit-uzen-az-epitkezés.html>

misztériumát, vagy a gőgösség szimbólumát? Láthatatlan kéz rajzolja, nemcsak az épületek, hanem az ügyek jellegének óvatos határvonalát.

Mandala 23.

~ ~ ~

Évek

„Eltűnik majd az összes kép.” – ez az első mondata Annie Ernaux, *Évek* című könyvének⁶. Nagyszerű kezdés, ami aztán végigvonul az egész művön. Az első mondat után különböző szituációkat ír le, majd pár oldallal később így folytatja:

*„igazi vagy képzeletbeli képek, amelyek álmunkba is követnek minket
egyszeri és megismételhetetlen fényben úszó pillanatképek*

⁶ <https://meditacionk.blogspot.com/2025/02/annie-ernaux-francia-varazsanyo.html>

Egy csapásra eltűnik majd mind, mint az a sok millió kép, amely a fél évszázaddal ezelőtt meghalt nagyszülők fejében volt, és a szülőkében, akik szintén halottak már. Képek, amelyeken kislányként szerepeltünk olyan emberek között, akik nem is éltek már, amikor mi megszülettünk, ahogy a mi emlékezetünkben kiskorú gyermekeink ott vannak a szüleink és az iskolatársaink mellett. És egy nap gyermekeink emlékezetében ott leszünk az unokák és olyan emberek között, akik még meg sem születtek. A holtakat az élőkkel, a valódi embereket kitalált személyekkel, az álmot a történelemmel rokonítja.”

Aztán sorolni kezd egyéni dolgokat és általános helyzeteket, érezteti a szerző, hogy folyamatos átjárás lesz az egyéni és a kollektív élmények elmosódott határvonalán, és mielőtt még igazán belekezdene a meséjébe, egyfajta kollektív francia emlékezetbe, azelőtt még így zárja a bevezetőt:

„Minden eltűnik majd egyetlen másodperc alatt. Megsemmisül a bölcsőtől a halálos ágyig gyűjtögetett szótár. Csend lesz, amit egyetlen szóval sem lehet megnevezni. Semmi sem hagyja el a nyitott száját. Nem lesz sem én, sem magam. A nyelv továbbra is szavakba fogja önteni a világot. Az ünnepi asztal körül zajló beszélgetésekben már csak egy keresztnév marad belőlünk, vonásaink fokozatosan elhalványulnak, aztán beleolvadunk egy távoli nemzedék arctalan tömegébe.”

Annie Ernaux történetét hallgatva azon tűnődöm, van-e még helye amolyan régimódi krónikásoknak itt a 21. század modern ebédlőasztalainál. Arra a válaszra jutok, hogy igen, van, sőt, mindenképp. És olyan nagyszerű, hogy az egyik közülük pont ő, a francia varázsanyó, aki amolyan közös nénénk is lehetne. A nénék és a bátyak, az uncleök és tantik örök generációja, akiknek mondandójára - minél idősebbek vagyunk, már annál inkább - odafigyelünk. Különös dolgokról mesél, és akin néha elámulunk, hogy mennyire szabadszájú, néha pedig megijedünk óvatos figyelmeztetésétől: *Eltűnik majd az összes kép.*

Igen.

Igaza van.

Eltűnik a pillanat és elmúlnak a dolgok, halvány emlékképekké fogunk válni mi magunk is. Addig azonban még körbeüljük az asztalt, eléneklünk egy-egy nótát, receptet cserélünk, viccet mesélünk, bosszankodunk, fényképet nézegetünk, emlékezünk, tervezgetünk, élünk és lélegzünk, ölelünk és szeretünk.

Annie Ernaux meg kívánt menteni valamit abból az időből, amiben már soha többé nem leszünk benne. Sikerült neki. A távoli francia nénénk, ez a különös európai varázsanyó olyan mesterien ragadta meg a pillanatot, magát az időt, amire csak kevesen képesek.

Négy évtizedet éltem meg, most vagyok az ötödikben. Mindegyik évtizednek megvolt a sajátos és egyedi hangulata, környezete, arca, íze, ruhái, zenéi, illata, és sorolhatnám még mi mindene. Mivel mindig is érdeklődő típus voltam és kíváncsian figyeltem a világra, azt vettem észre, hogy a tőlem idősebb rokonokon keresztül, az ő fényképeik és elmondásuk alapján, még ha nem is éltem át, de mégis, mintha „érezném”, hogy milyen lehetett az előttem lévő, mondjuk a hetvenes évek, amikor még nem éltem. A rokonaim, a fotók, az elérhető korabeli újságcikkek, zenék és korabeli videók, szóval, nem éltem, de valamifajta beleérző képesség kapcsán, mégis mintha lenne benyomásom. Aztán ahogy távolodunk az időben, ez a benyomás kopik, de még valamelyest megvan. Az ötvenes és a hatvanas évekből is vannak családi fotók, vannak elérhető korabeli híradók, aztán ahogy távolodnak az évtizedek, úgy kerülnek egyre messzebb ezek az átélhető érzések. A barlangi ősember kora nyilván már nagyon távoli, pedig ők is mi voltunk.

Sokszor gondolkodom tehát az elmúló időre, ami már soha nem fog visszajönni. Sokszor gondolkodom azokra a hangulatokra és benyomásokra, amik meghatároztak egy-egy korszakot. A gyerekkori lakótelep, a falusi mama kertje, későbbi szomszédok: Kálmán bácsi, Ria néni. Egy-egy utca, amin évekig naponta jártam, egy-egy eszköz, például bicikli, amit évekig használtam, egy-egy kedves ruhadarab, egy jellegzetes fa, háziállat, egy korszakra jellemző sláger, ital, íz, egy híradós arc a TV-ből, meghatározó családi témák, halottak, újszülöttek, nyaralási helyszínek, közösen együtt töltött idők...

Azt mondja Annie Ernaux: *Eltűnik majd az összes kép.*

Igen.

Igaza van.

Eltűnik majd a pillanat és elmúlnak a dolgok, halvány emlékképekké fogunk válni mi magunk is. Annie Ernaux meg kívánt menteni valamit abból az időből, amiben már soha többé nem leszünk. Sikerült neki.

Mandala 24.

~ ~ ~

Álom

Lassú léptek, ücsörgés, hosszas tűnődés. Esti sétánk itt a kertben halad tovább. Lassú léptek a mandalák körül, hosszas szemlélődés az ábrákon, halk beszélgetés, csend, tűnődés. Valahol mintha az álom és az ébrenlét határvidékén lépegetnénk. Összefolynak a látott dolgok a látomással, a hallott történetek belső hangokkal, érzések és érzékelések, a közel és a távol, mintha az idő is furcsán képlékennyé vált volna. Régmúlt dolgok válnak élesen láthatóvá, és a szemünk előtt lévő alakok homályossá. De hová tart sétánk? És hol van a pontos helyünk a világban? Életfánk gyökérzete vajon honnan táplálkozik, ágaink mi felé törekszik, és mit üzennek a világnak a szélfúttá leveleink?

Mi magunk vagyunk a fa, és mi magunk vagyunk a kertész is. Mi magunk vagyunk a kép, de mi vagyunk a festő is. Mi magunk formázzuk a betűket, de mi olvassuk is. Máshol és máshogy éli napjait a gyökérzet a föld alatt, és máshogy telnek napjai a fa tetején lévő rügyeknek és leveleknek. Meddig vastagszik a törzs? Kik társulnak be egy fához? Mi történik az ágakkal? Hogyan változik a fa körül folyamatosan mozgásban lévő árnyék? Jönnek-e méhek, bogarak, madarak és emberek, másznak-e fára a gyerekek, percről-percre, napról-napra telnek az évtizedek...

Sötétkék köpenyemben ahogy ülök az asztalnál és a mandalákat festem, sokszor elgondolkodom a képek eredetén. És ekkor álmovilágba repülök vissza. Az esti mély alvásba, vagy az álom és az ébrenlét küszöbére, valamifajta féltudatos szendergésbe. Több mandalaképem eredete is ide nyúlik vissza. Ebben az alvó állapotban ért el hozzám egy-egy kép, egy ábra, vagy látomásszerű derengés, és ezt próbáltam papírra vetni. A kék alkotói köpenyem, a körző és az asztal már emberi tudatosságot szimbolizál, legalábbis valamifajta tudatos alkotói folyamatot, de az eredet, a szándék, az valami mélyebb, homályos helyről érkezik. Mint valami magzat. A homályból, a rejtélyből jön a fényre. A misztikumból lép a való világba. Egy különös dimenzióból érkezik a mi terünkbe. Ebben a folyamatban segíti őt világra az ecset, a papír, a ceruza és a környezet.

Carl Gustav Jung kapcsán⁷ sokat foglalkoztam az álmokkal, és azok értelmezésével. Hatalmas téma ez, rejtvény, misztérium, önismeret, és sok minden egyéb. Most itt csak a téma egy különös részére kívánom felhívni a figyelmet: a visszatérő álmokra. Nekem is van ilyen, talán az olvasónak is. Olyan álom, ami rendszeresen vissza-vissza tér. Akár éveken, évtizedeken át. Újra és újra ugyanazt álmodja alvás közben az ember, újra átéli, újra látja, újra megjelenik. Akár sűrűbben, akár ritkábban, de mégis, kitartóan, már-már makacs módon jelenik meg az esti, alvó tudatunkban. Jung és tanítványai által sokat olvastam az álom értelmezéséről, és különösen megfogott az, amit a visszatérő álmokkal kapcsolatban mondtak. Ha alaposabban megfigyeljük ezeket a sorozatban újra megjelenő álmokat, akkor észrevehetjük, hogy mégsem teljesen ugyanolyanok. Mintha változnának. Különösen akkor, ha az illető maga is átmegy egy tudati változáson. Amikről beszámoltak C.G. Jung és tanítványai/munkatársai, azok nyilván olyan emberek álmai, akik hozzájuk jártak beszélgetésre, gyógyító terápiára, nevezzük bárhogy is ezt az önismereti utat.

⁷ <https://meditacionk.blogspot.com/2024/11/c-g-jung-misztikus-pszichologus.html>

Tehát ők olyan emberek voltak, akik több kevesebb, de nyitottsággal rendelkeztek a fejlődésük irányába. És ekkor észrevehető volt, hogy az évek óta visszatérő sorozatálmaikat újra és újra átélik, azonban mintha elkezdené változni benne a történet. Egészen apró, alig észrevehető változások ezek, ám a tudatos terapeuta felhívta a figyelmüket erre, hogy vegyék csak észre ezeket az apró, de jelentőségteljes változásokat. Az illető újra és újra megálmodja a már régóta ismert történetet, ám ha közelebről megfigyeli, akkor észreveszi, hogy az egész elkezdi átalakulni. Apró változásokkal, piciny mozgásokkal kiegészül és átalakul az álom. Néha hónapok, néha évek alatt, ám mégis változik.

Ha alaposan megfigyelünk egy fát vagy egy növényt, olyan, mintha teljesen mozdulatlan lenne. Pedig minden egyes másodpercben fejlődik, átalakul, a sejtjei mozognak, nőnek vagy zsugorodnak, a végei törekszenek a fény vagy a föld felé, a virága és a gyümölcse is fejlődik. Apró, láthatatlan ütemben változik az egész fa. Minden egyes másodperc változásról szól. Lassan mozog. Az átalakulás és a fejlődés közelebről nem látható, nagyobb időtávban kell szemlélni a növényt, hogy észrevegyük. Valahogy így van ez az álmokkal és a személyiséggel is. Már évek óta Jung munkásságát tanulmányoztam, amikor elkezdtem felfedezni ezt én is a saját magam visszatérő álmaimban. És ez teljesen lenyűgözött.

A tudatom mélyén, a pszichém egy láthatatlan barlangjában igenis zajlik egyfajta alkimista munka. Átalakulok. Fejlődésen megyek keresztül. Nyilván a testem sejtjei is változnak, a biológiai összességem is aktívan tevékeny, mint egy fának a sejtjei, de mindezen mikroorganizmusok tevékenysége mögött zajlik egy másik átalakulás is. Egy belső, tudati fejlődés, a személyiség belső átalakulása a mélyben. Erről nemcsak a közérzetem és hangulatom vagy a gondolati sémáim szolgálnak példával, hanem az éjszaka legmélyén húzódó álmaim is ezt üzenik. Különös párbeszéd ez az álmokkal, valamifajta mágikus tükör. Minél inkább elmerültem a jungiánus pszichológiában, annál kíváncsibban kezdtem figyelni az álmaimra. Vajon mit akarnak üzeni? És ha valamelyik álom hosszú évek óta vissza-vissza tér, akkor az olyan, mintha valamit tényleg nagyon el akarna mondani. Fontos üzenetet hoz, csak át kéne vennem a borítékot, ki kéne nyitnom és elolvasnom a levelet. Aztán újra jön az üzenet, újra és újra, és szépen lassan átalakul a mondandó. Már más az üzenet. Rendkívül érdekes ezt a folyamatot látni és megfigyelni. Más emberekkel kapcsolatban is tanulságos ezt nyomon követni. Sok ilyet olvastam, ezügyben pár ismerős is elmondta élményeit, de a legérdekesebbek mégis mi magunk vagyunk.

Ott áll életünk fája a világ egy pontján, talán egy erdőben, talán a pusztaságban, egy városban, egy tanyán, pont ott, ahol vagyunk, és ahogy minden egyes nap minden egyes percében éljük az életünket, különös kapcsolatba kerülünk önmagunkkal és a világgal. Nehéz ezt nemcsak elmondani és megfogalmazni, de ecsetre vinni is. Erre teszek kísérletet a mandaláimmal. A költők versekben, a zenészek hangokban; ki-ki a maga eszközeivel próbálja kifejezni azt, ahogy a létezésnek a finomabb szintű áramlásait felfedezi. A fa kérges vastag törzse mögött bizony egészen apró, mikroszkopikus folyamatok zajlanak. Mintha külön világ lenne ez a maga törvényszerűségivel és rejtélyeivel. Szemmel be nem látható, kézzel meg nem fogható. Talán a tudat által megérthető, és a lelkiesség által pedig átélhető a lenyűgözöttség e világ isteni csodálatossága iránt. Összeségében ennek a láthatatlan kis mikrokozmosznak a végtelen és szűnni nem akaró tevékeny munkássága, és a megszámlálhatatlan ilyen kis egységek összekapcsolódása teszi ki ezt a döbbenetes és lenyűgöző hatalmas halmazt, amit úgy hívunk: Világ.

A létező valóságunk egésze, a világ maga, az összes fával, emberrel, bolygóval és galaxissal itt hullámszik megállás nélkül körülöttünk, bennünk és velünk. Folyamatosan és megállás nélkül. Hát, nem csodálatos?!

Mandala 25.

~ ~ ~

Fény

Belső világosság, fény szükséges ahhoz, hogy megértsünk dolgokat. A heuréka jellegű hirtelen „megvilágosodás” élmény fakadhat aktív, dinamikus tevékenység közben is, de úgy gondolom, hogy azt azért hosszú-hosszú töprengés, passzív szemlélődés előzi meg. Meglátásom szerint a mély felismerésekhez bizony a csendes tűnődés szükséges. Ez a távolba tekintő, választ váró és elmélyült

figyelem, ami csodálatos módon jelenik meg Caspar David Friedrich⁸ vásznán és alakjaiban.

A német festő képein az emberek háttal állnak nekünk nézőknek és ráérősen tekintenek a távolba. Engem teljesen lenyűgöznek ezek a festmények. Alakjai csendesen néznek a messzeségbe, válaszra várva. Nem erről szól vajon az egész életünk? Minden kor emberének megvoltak a maga kérdései, amire feleletet várt. Amikor az élet terhének cipelése közben leült picit és kifújta magát, akkor egy sóhaj kíséretében biztos belenézett a távolba, majd feltette némán a kérdését, rábízva azt a szélre, a felhőkre vagy a csillagokra. Ültek így csöndben az emberek mindig is, kérdően, válaszra várva. Az a finom ábrázolásmód, ahogy Friedrich mester festményein ez megjelenik, az valami csodálatos.

Kérdéseink sok mindent elárulnak rólunk. Megmutatják hol tartunk, hová tekintünk, mi foglalkoztat, és talán azt is, milyen mélyen hatoltunk be az élet kertjébe. Akár elhangzanak a kérdéseink más emberek irányába, vagy a felsőbb erők felé, akár némán bennünk visszhangzanak csupán, de megmutatják azt, hol, milyen szinten van a tudatunk. Az élet felszínén lebegünk és infantilis gyermeki gügyögéssel várjuk sorsunk édes jutalomfalatjait, vagy pedig a mélyben meghúzódó és összefüggő láthatatlan szövet szálait próbáljuk megérteni. Caspar David Friedrich alakjai a távolba tekintenek, a messzeségbe. Onnan várják a választ. Megkapják vajon? Nem tudom. Reménytelen várakozás ez? Nem hinném. Tehetnek mást? Nem hiszem. Egy almafa almát terem, és nem körtét. A várakozók nem tudnak mást tenni, csakis várni. Kérdéseket feltenni és a válaszra várakozni. Ez az ő sorsuk, ez az ő feladatuk.

⁸ <https://meditacionk.blogspot.com/2024/12/caspar-david-friedrich-es-vandor.html>

Mandala 26.

~ ~ ~

A tekintet

*Vándor a ködtenger felett*⁹ a címe Caspar David Friedrich festményének, annak, ami különös kapcsolatba lép a lelkekkel, ezért alaposan beleástam magam a témába. Több cikken, interjún, könyvön és dokumentumfilmen rágtam át magam ezügyben. Leültem Friedrich úr szemlélődő vándorai mellé, hogy együtt nézzük a hajókat, a tengert, az eget, a tájat, a világot, és talán önmagunkat, vagy inkább a rajtunk is túlmutatót. Magányos, csendes szemlélődésem végül elvezetett az egyik

⁹ <https://meditacionk.blogspot.com/2024/12/caspar-david-friedrich-es-vandor.html>

legkülönösebb jelenséghez, magához *Caspar David Friedrich mindent látó mágikus szeméhez*¹⁰. Rám tekintett, én rá, és mintha kettőnk között lett volna még valami természetfeletti.

Különös utazás egy különös alkotó világában, ahol otthonosan érzem magam a megfestett alakok társaságában. Magamhoz közel érzem őket. Vándorolnak, tűnődnek, szemlélődnek, kérdéseiket az égre vetik, a hullámokat hallgatják, a felhőket figyelik, vagy a holdat, és mintha az élet rejtelseit próbálnák megfejteni. Csönd, nyugalom, vágyakozás, talán remény, esetleg megváltás, és mindezek mögött egy furcsa szem. Talán kapuként szolgál ez a különös szemgolyó, de hogy honnan és hová? - kérdezhetné kedves olvasóm, és mielőtt választ próbálnék adni, ez a kapu kérdések további özönét boríthatná ránk - ki van ezen az oldalon, ki van a túloldalon, hányan vagyunk, ki figyel kit, és ki észlel kit? CSITT! Itt álljunk meg az örület küszöbén, ne mozduljunk sehová, bele ne zuhanjunk a téboly sötét szakadékába! Vizsgáljuk meg inkább egyelőre magát, ezt az emberi szemnek álcázott kaput! Mert bizony átjáró ez, nem más.

Antikváriusok titkos földalatti szövetségének összehangolt és lelkiismeretes munkája kapcsán, hosszú várakozás után ért el hozzám egy ritka könyv. Magyarország egyik nyugati, határszéli kis városában vettem át a művet a sok százéves belvárosi épületek egyik csendes üzletében. Kiváló antikvárium, évek óta járok oda, sok szellemi kincssel adományozott már meg. Így adódott most is.

Ahogy a Friedrich-i ködtenger fölött a sziklákon belekap a vándor hajába a szél, úgy borzolta az enyémet is a hideg őszi, óvárosi fuvallat. A kabátot szorosabbra húztam, és bár vándorbot nem volt nálam, de lépteimet szaporáztam, majd jólesően nyitottam ajtót az antikvárium kicsi, ám kellemesen fűtött helyiségébe. Megérkezett a könyv! Ez igazán remek, köszönöm! Pár kedves mondat még oda-vissza a témáról, a hogylétről, egészségről, időjárásról és művészetről, lottószámok, tőzsdetippek, és horoszkóp, na jó, ennyire azért mégsem, de mégis, a beavatottak összekacsintása a könyv átvételekor, fizetés és távozás. Táskámba került tehát a rég várt mű: *Földényi F. László 1986-as könyve Caspar David Friedrichről*.

Hosszan, nagyon hosszan tudnám mesélni elragadottságomat a témával kapcsolatban, de gátat kell szabni most lelkesültségem áradásának, és szikár aszkétizmust kéne megvalósítani mondataimban, mint ahogy Friedrich mester

¹⁰ <https://meditacionk.blogspot.com/2024/12/caspar-david-friedrich-mindent-lato.html>

dolgozott a szigorúan letisztult műhelyében. Letisztultság, üresség, szikárság, csak semmi felesleg, figyelmet elvonó flanc és dísz. Teljes odafigyelés, koncentrálttság, és talán érzi az olvasó, hogy a koncentrált figyelem által már közelítünk a témához: a festő mindent látó mágikus pillantásához. Magához a szemgolyóhoz. Ugyanis Földényi F. László könyvének borítóján Caspar David Friedrich önarcképe van, annak is a különös tekintete, a szinte már mágikus szemgolyója¹¹.

Földényi úr egy ponton arról ír, hogy annyira megérintette Friedrich munkássága, hogy megingathatatlanul hitt abban, hogy személyesen neki festette a képeket. Nálam ez egy picit még tovább ment, mert én viszont úgy érzem, hogy nemcsak, hogy nekem festette azokat, hanem a ködtenger felett a sziklákon, ott valójában engem festett meg! Hasonló élmény Claude Monet csónakban ülő figurájával kapcsolatban ért, ahol szintén azt éreztem, hogy én vagyok az az alak, engem festett meg a francia mester. Monet ezen festménye szóba került a mandalákkal kapcsolatos előző kötetben is: *Séta a mandalák kertjében*.¹²

Földényi fantasztikus dolgokról ír Friedrich kapcsán, és ezek közt szóba kerül az 1810-ben készült önarckép is, amit könyvének borítójául választott. Caspar David Friedrich néz ránk, több mint kétszáz évvel ezelőttről. "*Minden idők egyik legszuggesztívebb önarcképe.*" - így jellemzi ezt a képet a szerző. A könyvben aztán lehet olvasni az arc mögötti életútról, halálról, sebekről és nehézségről, szóba kerül némi biológia is, szőrzet, izomzat, stb. majd mélyre megy a szerző és azon elmélkedik, mi határozza meg az embert, a viselkedését, és mit lát ebből a külvilág. Érdekes fejtegetés jön itt a könyvben arról, hogy minél tovább figyelünk valakit, annál rejtélyesebbé és titokzatosabbá válik. Ezt érzi ezzel az 1810-es önarcképpel is a szerző. És itt aztán egy fontos pontot kihangsúlyoz!

Felhívja a figyelmet arra, hogy a képnek a mértani közepén helyezkedik el az a bizonyos szem. És nem szemek! Csak szem. Ugyanis csak az egyikről van most szó. Caspar David Friedrich jobb szeme a kép középpontjában van, és annyira erős a tekintete, hogy újra és újra magához rántja a figyelmünket. (igen, így írja Földényi: magához rántja) Ez a szem a centruma, mértani közepe a képnek, és tényleg olyan, mintha önálló életet élne. Ráadásul a másik szem árnyékban van, a haj és a szakáll is ad egyfajta körívet a szem köré, és minél tovább nézem, annál inkább igazat kell adjak a szerzőnek. A szem a főszereplő, egy különálló lény,

¹¹ <https://meditacionk.blogspot.com/2024/12/caspar-david-friedrich-mindent-lato.html>

¹² <https://mek.oszk.hu/23200/23242/23242.pdf>

minden más csak statisztika. Közelebb hozom magamhoz a képet, digitálisan is nézem, és a könyvben is, távolítom, közelítem, nézem innen és onnan; tényleg figyel az a szem, magához ránt. Elkap, csak néz és néz és néz; de mit akar mondani? Vagy tényleg csupán néz, és ennyi? Én is nézem őt. Én mit akarok mondani? Semmit. Csak nézzük egymást egyre mélyebben.

Földényi tovább megy ennél és azt mondja *"nem a világot szemléli, hanem befelé tekint"*. Ajjaj, itt már tényleg meghajlik a tér, ráadásul ismét igazat kell adnom, minél tovább nézek bele abba a tekintetbe, abba a különálló lénybe, abba a szemgolyóba, azt kell mondjam: *tényleg*. És szinte már várom, hogy pislantson, megmozduljon. Azon kapom magam, hogy meg se lepődnék, ha az arc mozdulatlan marad, de az a szem pislantana egyet. A továbbiakban az a kérdés merül fel bennem, ha Friedrich úr egyszerre tekint rám és a világra, ráadásul úgy érzem, hogy belém lát, és közben még kiderül az is, hogy valójában ő önmagába tekint saját magába, akkor vajon hová irányul az én figyelmem?

Zérópont, origó, ilyen kifejezések is elhangzanak a szem kapcsán a könyvben. Itt aztán súlyos témák jönnek elő, úgymint halál, és korábbi lapokról tudhatjuk, hogy a festőnek milyen szoros és sűrű kapcsolata volt a halállal többször is a családjában, ezért a szerző arra jut, hogy az önarckép mintha a halálból nézne vissza ránk. A későbbiekben szó szerint így fogalmaz: *"Ez a szem egy új terhet rak a néző vállára: az elmúlás terhét."*

Mit lehet ehhez hozzátenni? Földényi úr túloz? Nem hiszem. Sőt, fokozza. Ez a tekintet a halál felől rendezi újra az életet - írja - éjszakai szem, a sötétben is világít, nincs, ami elkerülné a figyelmet.

Azon gondolkodom, hogy mindezt kétszáz évvel ezelőtt egy egyszerű, szikár műhelyben elkészítve, letéve az emberiség közös asztalára. Azt érzem, hogy nemcsak a teret, hanem az időt is meghajlítja ez a szem. Túllép életen, halálon, emberen, ködtengeren és sziklákon, magán a vándoron is, és csak figyel. Nem mond semmit. Nem kellenek szavak. Itt már nincsenek is szavak. Csend van. Magány. Élet. Halál. Mindenség.

250 éve született Caspar David Friedrich. Meghalt? Talán. De ki is ő valójában? Nem tudom. Mindenesetre itt van velünk és figyel. Itt van a szem, és talán, néha egy-egy pislantás.

+ 2 rajz és 25 év

Nem mandalák, de ezekre is mondhatnám, hogy lélektani ábrázolás, személyiségkép, önismereti ábra, vagy valami ilyesmi. Nem tudom pontosan megfogalmazni, mindenesetre hozzám közel állnak és ide illenek, ebbe a kötetbe.

A két rajz között közel huszonöt év telt el. Mind a kettő spontán született meg, mély sugallatból, azonban nagyon könnyedén. Mind a kettőt én rajzoltam. Az elsőt valamikor a kilencvenes évek közepén, a másodikat pedig 2020-ban. Különös története van mindkét képnek, és miután elmeséltem, ki fog derülni miért is van itt a helyük, ezen a mandalákkal kapcsolatos esti sétánkon.

Lassú léptek, ücsörgés, hosszas tűnődés...

Haladunk itt az este folyamán képről képre, közben különös témák vetődnek fel, tűnődés, meditáció, töprengés; szemléljük a világot és önmagunkat, a létezést és az illúziókat, szimbólumok, tárgyak, érzések, az idő, a föld, és sok minden egyéb...

Lassú léptek, ücsörgés, hosszas tűnődés...

Néha egyértelműen kapcsolódnak össze a témák, néha viszont értetlenül sorjázik bennünk; néha éles a kép, néha homályos a derengés, ugrás az időben, álmokban és ébrenlétben, és kimondva vagy kimondatlanul is akörül forgunk: kik is vagyunk mi? Hol vagyunk és miért? Mi ez itt, hogyan lett és miképp, mi felé tart a történet, és mennyi mi felfogható még belőle? Válasz nincs, csak sejtések, homályos derengés...

Lassú léptek, ücsörgés, hosszas tűnődés...

A fenti nehéz témák közül a *ki vagyok én?* kérdésére keresi a választ a következő két kép. 2 rajz és 25 év. A kérdésre adott válasz nem teljes, de mégis fontos. Két kép, ami akár két Tarot kártyalap is lehetne életem paklijából. Mondhatnám úgyis, hogy a lapokat összekevertem, forgattam és kavartam, majd mély meditáció után a pakliból ezt a két lapot húztam. Csupán 25 év telt el a két húzás között. A történetről bővebben a következő oldalakon.

Lassú léptek, ücsörgés, hosszas tűnődés...

Egy poros dobozból a szüleim garázsának mélyéről került elő ez a rajz 2020-ban. Költözések után a régi dolgokat őrizték a szülők a garázs mélyén dobozokban, és az egyikből került elő ez a rajz, ami szíven ütött, amikor megláttam. Emlékeztem rá, tudtam, hogy én rajzoltam valamikor a kilencvenes évek közepén. Többször költöztem én is, talán el is felejtkeztem erről a képről, de amikor megláttam, sok minden újra feljött bennem. Nemcsak régi emlékek és hangulatok, hanem 2020-ban ott a garázs mellett ülve és visszanézve, már egyfajta szimbólumot láttam a képben. Azt mutatta meg, hogy a kép készültekor ki volt a „Kolostor Őre.”

Amikor ezt a képet rajzoltam, akkor kerültem közelebbi kapcsolatba a bernáthegyi kutyákkal. Voltak olyan terveim is, hogy tenyésztani fogom a fajtát, de aztán erről végül letettem. Megelégedtem egy kutyával, akivel hosszú éveket töltöttem együtt. Teljesen megbabonázott a fajtának a története.¹³

Különösnek mondható kapcsolatban vagyok tehát a hatalmas termetű bernáthegyi kutyákkal, ugyanis több, mint harminc éve már annak, hogy

¹³ <https://meditacionk.blogspot.com/2023/05/a-nagy-szent-bernat-hago-szellemisege.html>

megérintette lelkemet a svájci Nagy Szent Bernát-Hágó szellemisége. Az ottani kolostor, a szerzetesek, a bernáthegyi kutyák, a vándoroknak nyújtott segítség a hegytetőn, a csendes, elmélyült és meditatív életforma, a menedékház ezeréves múltja, szóval összességében mindaz, amit a Nagy Szent Bernát-Hágó nyújt és amit képvisel.

Archetipikus húrok pendültek meg lelkem hangszerén harminc évvel ezelőtt, amikor azt éreztem, nem tudok más kutyát tartani, csakis a békés óriást, a svájci hegyimentőt: a bernáthegyit. A múltja és a karaktere annál jobban megérintett, minél többet tudtam meg róla. Megérintett a bernáthegyik által megjelenített archetípus, a serpa, a segítő, az őr, és a remete valamifajta svájci szimbóluma. A Nagy Szent Bernát-Hágón ennek a szellemiségét őrzik a mai napig. Különös kapcsolatba kerültem tehát a fajtával. Mitológiai mélységek, archetipusos lélektani rugók, karma, sors, ki tudja még mi minden vezetett engem ehhez a szellemi társuláshoz. Ha nem is ilyen fokú tudatossággal és világosággal láttam ezt már a kilencvenes években fiatalként, de mégis valamifajta ösztönös érzésként vonzott. És ez öltött testet a fenti rajzban.

A Kolostor Őre. Igen, a bernáthegyi kutyák a hágón lévő kolostor őrei, de valójában én magam is az vagyok. Amikor még tenyésztetni akartam a fajtát, úgy terveztem, hogy az én kutyáim kennelneve lesz ez: a kolostor őre kennel. A tenyésztésről letettem, azonban úgy terveztem, hogy a fantázianevet megtartom és magamra veszem. Akkoriban kezdett egyre nagyobb divatja lenni annak, hogy a kilencvenes évek művészei, publicistái és rádiósai fantázianeveken jelentek meg. Úgy gondoltam, ha egyszer én is a nyilvánosság számára fogok valamit nyújtani, akkor ezen a kolostoros néven fogom tenni. Aztán jött az internet és 2008-ban elindítottam a személyes blogomat, ahol már nem volt kérdés a név: A Kolostor Őre¹⁴ Erről egyszer már meséltem a Klubrádió egyik kulturális műsorában.¹⁵

Amikor előkerült a garázsból ez a rajz, akkor már olyan szemmel tekintettem rá, ami sok-sok év jungiánus tapasztalaton van túl, másfél évtizedes meditációs és spirituális úton és hosszú évek önismereti szemlélődésén. Igen, lassú lépteken, ücsörgésen, és hosszas tűnődésen. Így jött aztán szembe ez a sok-sok évvel ezelőtti kép. A kilencvenes évekbeli Kolostor Őre. A rajz, és az, hogy mit is jelentett akkor ez a név. Megörültem a képnek, elkértem a szüleimtől, hazavittem,

¹⁴ <https://meditacionk.blogspot.com/>

¹⁵ <https://meditacionk.blogspot.com/2021/09/klubradioban-jartam.html>

bekereteztem és kiraktam a falra, hogy emlékeztessen, hogy üzenjen, hogy lássam, hogy tudjam, hogy érezzem. Aztán hamar felmerült egy sokkal fontosabb kérdés!

Néztem a képet elmélyülten és hosszan, amikor villámként hasított az agyamba, hogy igen, huszonöt évvel ezelőtt ez volt A Kolostor Őre; de most vajon mi? Hogyan rajzolnám meg a mostani állapotot? Miképpen ábrázolnám a személyiséget, az énemet? 2020-ban merült fel ez a kérdés. És aztán...

Miután belém hasított a fenti kérdés, hogy 2020-ban tulajdonképpen vajon ki is az „A Kolostor Őre”, hogyan és miképpen ábrázolnám önmagam, tudtam, hogy ezt a témát el kell készítenem. Gyerekként és kamaszkoromban sokat rajzoltam, de aztán mikor fiatal felnőtt lettem, abbahagytam. Itt azonban azonnal éreztem, hogy cselekednem kell. 2020-at írtunk ekkor, és talán 20-25 éve nem rajzoltam szinte semmit. Gondoltam, hogy be vagyok rozsdásodva, de nem érdekelt, nem művészi képet szeretnék készíteni, hanem valamifajta lélektani ábrát. Leültem, fogtam egy papírt meg egy tollat, és gondoltam, hogy valamifajta vázlatot

felrajzolok, aztán később majd precízen befejezem. Próbáltam elcsöndesedni, meditatív állapotba kerülni, hogy tisztán ráérezhessek a lelkem mélyén, hogy ki vagyok, mi vagyok, és ez milyen formában szeretne megjelenni a papíron. Aztán megfogtam a tollat, és néhány bátortalan mozdulattal elindultam. Néhány perc után egy különös érzés kerített hatalmába.

Beszippantott a rajz és egyre lendületesebben húztam a vonalakat. Minden olyan magától értetődő volt. Könnyedén jöttek a formák, az arányok, a megjelenés, és egyre jobban magával ragadott a rajzolás. Nem voltam már bátortalan, éreztem az erőt, azt az önkifejezést, ami meg akar mutatkozni a papíron. És aztán egyszer csak kész lett a kép. Ránéztem és azonnal tudtam, hogy ez nem vázlat, ez nem terv, hanem ez maga a kész kép! Semmi bemelegítés, semmi ráhangolódás, egy az egyben kijött belőlem az, hogy 2020-ban ki is, mi is A Kolostor Őre. Igen, ez a kép ő. Ez a kép őt ábrázolja, ez vagyok én. Ez a személyes Tarot kártyám. Ez a szimbólum, ez az alak, ez a jelenség. Különös, hogy ilyen lett, de mégis.

Ott ültem tehát 2020-ban és előttem feküdt mindkét kép. A kilencvenes évekbeli, és ez a mostani. Az akkori kolostor őre, és a mostani. Elmondhatatlanul jól éreztem magam, hogy megrajzoltam a képet. Nem a művészi teljesítmény miatt éreztem jól magam, hanem a „jól sikerült” személyiségrajz, a lélektani ábrázolás miatt. Intenzívnek éreztem ennek a két képnek a szimbolikus erejét. Tudva persze azt a 25 évnyi „utat”, ami mögöttük van, amit bejártam, amit átéltem. Mind a két rajzot kiraktam a falra, és azóta is ott vannak. A nagy barna íróasztalnál amikor ülök, akkor az egyik a hátam mögött van, a másik pedig az oldalsó falon. Kint van ez a két szimbólum, ez a két kép, ami lefed 25 évet az életemből... és ki tudja... talán még többet is... hiszen különös dolgok vették kezdetét az új rajz után...

Jung kapcsán sokat olvastam ezeknek a személyiségrajzoknak, vagy akár személyes mandaláknak az erejéről. Többször említette mennyi változást indított be egy-egy illetőnél. Ez történt nálam is. 2020-ban, amikor megrajzoltam a fenti ábrát, akkor a képhez hasonlóan, szédítően intenzíven beindult az életemben a betűk és a számok áradata. Rengeteget írtam és számoltam. Ennek volt egy privát szintje, aztán volt, hogy egy szűkebb kör számára küldtem a betűk és a számok hatalmas halmazát, és volt ennek a tevékenységnek egy publikus verziója¹⁶ is. A

¹⁶ <https://meditacionk.blogspot.com/2024/03/sera-andras-konyvek-es-egyeb-irasok.html>

számok a tőzsdével és a befektetésekkel¹⁷ kapcsolatos tevékenységemet szimbolizálták, a betűk pedig a kulturális és az önismereti vonulatot. Haikuk, cikkek, publicisztikák, blogbejegyzések, privát levelek, részvények, osztalékok, árfolyamok, excel táblák, befektetések, szóval óriási áramlás indult be ezügyben az életemben. Lehet mondani persze, hogy mindez megtörtént volna a fenti rajz nélkül is; elfogadom, könnyen lehet, hogy így van, én mégis azt érzem, hogy hatalmas katalizátorként szolgált a fenti kép. Az, hogy önmagam számára egyértelműen sikerült megrajzolnom, hogy 2020-ban ki is A Kolostor Őre, ez hatalmas erővel bírt. Többször meséltem erről a feleségemnek. Ő is sok Jungot olvasott, és értette, hogy miről beszélek. Aztán ő is tett hasonló lépéseket, és számára is pozitív élményeket hozott ez a fajta kreatív önismeret.

Ott ültem tehát 2020-ban ezzel a rajzzal, ami valamifajta coach-ként segített és vezette a kezem, és egy nagyon kreatív időszakot nyitott meg az életemben. Ahogy említettem, ennek több ága is volt a számok és a betűk mentén, de ott 2020-ban még nem is sejtettem, hogy hamarosan ki fog ez egészülni valami mással is. A kép elkészülte után közel egy évvel, a betűk és a számok forgataga ugyanis kiegészült egy újabb eszközzel: az ecsettel.

2021-ben erősödött fel bennem az érzés, hogy mandalát kell festenem. Ez is Carl Gustav Jung inspirációja alapján indult el. 2021-ben még nem tudtam, hogy ebből mi lesz. Nem tudtam hány kép lesz, és hogy milyenek. Igyekeztem itt is nagyon intuitív és spontán lenni, hogy mélyről jöjjenek a képek, őszinték legyenek és kifejezőek. Nem a művészi forma vagy a szépség motivált, hanem a belső benyomás papírra vitele. Ebből lett aztán 26 kép, ami az előző, a *Séta a mandalák kertjében* kötetben, és ebben a mostani, *Egy éjszaka a mandalák kertjében* került bemutatásra. Négy év, huszonhat önismereti ábra. Sok mindent elmondanak, sok mindent elhallgatnak. Kapcsolatunk nagyon személyes, élő, lélegző, pulzáló, némán kifejező, csendben irányító. Nem tudom meddig tart, de úgy érzem nem értem még a végére.

¹⁷ <https://meditacionk.blogspot.com/2023/06/business-as-usual.html>

Kilépő

Kapu nyílik, kilépünk, és egy új nap vár. Véget ért az esti sétánk a mandalák kertjében. Megállunk még egy pillanatra és visszanezünk a kapuból. Mögöttünk halványan még láthatóak a kertben a festmények. Mintha egy nagy összefüggő kavalkádként hullámszerűen bennünk, visszük magunkkal, jönnek velünk. Legalábbis a képek visszhangjai, a bennünk megcsendülő benyomásai.

Záródik a kapu, muszáj most már előre tekintenünk. Világosodik. Hamarosan jön föl a nap. A pirkadat korai csöndje és az éledező világ halk neszei vesznek körül. Sűrű volt az éjszaka, és most üdítően tiszta és friss a reggel. Kicsit még maradnánk, tekintetünkkel belevesznénk a tájba, a napkelte fényeibe, az ébredő világ illatába, élményeink sűrű párnájába, ebbe a rendkívüli pillanatba. Maradnánk még, hogy összekapaszkodjunk az időnek azzal a mágikus erejével, ami az estéből reggelt varázsol, ami láthatatlanul, de folyamatosan és megállíthatatlanul alakítja át a dolgokat. Jó volna összekapaszkodni ezzel a varázslattal. Itt a kapuban, bizony. Vegyen a szárnyára, repítsen, segítsen, simogasson és tápláljon, a harcban kardunkat vezesse, formáljon és gyúrjon minket olyanná, amilyenné lennünk kell. Jó volna, ha ez az erő, miután felkeltette a napot, elrendezte a réten a virágot, gondoskodott egyesével a fűszálakról, majd a tengerekről és a vulkánokról, azután ránk figyelne kicsit. Különös gondolatok, pedig a kapu a hátunk mögött már zárva, a mandalák kertje elcsendesedett, előttünk pedig az új nap fényei. A lényünk pedig tele van mindenféle érzéssel, gondolattal és élménnyel. Mintha jönne velünk az este. Mintha a zárt kapun keresztül is jönnének velünk a mandalák, az éjszaka árnyai, különös lényei, a kert hangulata és sugallata. Itt állunk még a kapuban a két világ között. Az este és a nappal küszöbén, egyszerre az álom és az ébrenlét vidékén. Ideje azonban indulni.

Utószó

Tizennégy mandala volt látható ebben a kötetben. Ezek a képek 2022 december és 2025 áprilisa között készültek, A4-es méretű lapokra, akril festékkel. A legutolsó kettő mindig kint van az íróasztalom mögötti könyvespolcon, és addig nem kerül le onnan, amíg új kép nem készül. Ha hetek, akkor hetek, ha hónapok, akkor hónapok. Addig viszont nézem a legújabb két mandalát és próbálom megfejteni az üzenetét. Amikor lekerülnek a könyvespolcra, akkor bekerülnek a többi mellé, egy vastag, narancssárga műanyag, kemény irattartó mappába. Ott várják a sorsukat. Amiről nem tudom, hogy hová fog vezetni. Egyelőre digitalizálva vannak ezek a képek, és fent vannak a személyes blogomban¹⁸, másrészt az Országos Széchényi Könyvtár online adatbázisában elérhető ebook formátumban a két kötetten keresztül: *Séta a mandalák kertjében*, és ez a mostani, amit a kedves olvasó épp tanulmányoz.

A jövőt nem tudom. Így aztán azt sem tudom, hogy ezekkel a megfestett mandalákkal mi lesz, és hogy mennyi fog még készülni hozzájuk. Nem tudom a jövőt, így aztán nem tudom ezeknek a képeknek a sorsát sem. Értékelni fogja-e valaki valamikor valamilyen formában, megbecsüli és megőrzi, és akikhez elér, azoknak mit fog üzeni. Kié lesz majd? Egy rokoné, gyűjtőé, ismerőse, vagy ismeretlené? Nem tudom. Ez az élet rejtélye, hogy nem tudjuk mi lesz. Aki tudja, az is talán inkább csak „sejti” a dolgokat. Bizonyos dimenziók zárva vannak előttünk, és talán ez így is van jól.

A könyvben említett Original Richter körzőnek a származása homályba vész. Nem tudom melyik gép gyártotta és mikor, azt sem tudom, milyen szállítmányozási módon került az országba, ahogy azt sem tudom, milyen módon került feleségem édesapjához. Vette? Hol? Kapta? Kitől? A történetet onnan ismerem csak, hogy használta. Aztán amikor anyósom megözvegyült, akkor hozzá került, majd a feleségemhez, most pedig hozzám ért el a körző. Én használom. Meddig? Hová fog kerülni utánam? És egyáltalán, fontos ez? Ahogy a jövőt sem, úgy ezt sem tudom. Nem tudom fontos-e egyáltalán tudni, hogy mi honnan származik, és hogy hová kerülnek majd a dolgok. Tényleg nem tudom, hogy fontos-e, mindenesetre érdekes. Legalábbis számomra érdekesek az életnek ezeknek az egészen apró dolgai, és ezeknek az útja. Honnan, hová, hogyan, miképp és miért. Természetesen sokszor nincs válasz. Néha viszont igen. És ekkor

¹⁸ <https://meditacionk.blogspot.com/search/label/Mandala>

bámulatos történetek mutatkoznak meg. Hosszú évtizedek története akár, generációk élménye, különös helyszínek és kapcsolatok, meglepő motivációk, és néha olyan bámulatos láncolatban kapcsolódnak össze az élet dolgai, a szereplők és a helyzetek, hogy ámulva nézi azt az ember. Csodát lát szinte, egy mesét.

Korábbi kötetek

A Széchenyi Könyvtár jóvoltából, az internetes bázisukon keresztül már elérhetőek az írásaim. Pdf fájlban ingyenesen letölthetők és olvashatók. Különböző témákat érintenek ezek a kötetek, történelemtől a gazdaságig, irodalomtól a pszichológiáig, tőzsdétől a vallásig. Az érdeklődő és kíváncsi olvasó szerintem talál köztük megfelelő választást. Kellemes böngészést és olvasást kívánok! Az alábbiakban elérhető a teljes lista, kiegészítve mindegyik könyvhöz egy kis ajánlóval.

Privát olvasónapló

Négy év kulturális kalandjai
(2024)

"Vannak olyan rokonok és ismerősök, akik még nálam is szűkszavúbb jegyzeteket/naplókat készítenek az életükről. Szerzetesi rendszerességgel írják fel a hőmérsékletet és az időjárást, a napi testsúlyt, edzést, elfogyasztott élelmiszereket, és egyebeket. Ilyesmi engem nem vonzott, viszont ellenállhatatlan vágyat éreztem egy idő után arra, hogy naplózni kezdjem a befektetéseimet és az olvasmányélményeket. Több füzet van már tele a jegyzetekkel. Ebből a két irányú „hóbortból” kínálok fel most az olvasóközönség számára a másodikat, a privát olvasónaplót, azt, amit közel négy évig írtam 2020 és 2024 között."

Négy év kulturális kalandjait tartalmazza: könyvek, filmek, múzeumok és különleges helyszínek naplózott élményei fotókkal kiegészítve.

<https://mek.oszk.hu/25900/25951/25951.pdf>

Világló tölgylevelek

Emléklapok egy tőzsdeterem mélyéről
(2023)

New Yorkban a felhőkarcolók között a Wall Street egyik öregedő tőzsdecápája egy szellemszerű fiatalemberrel elmélkedik tőzsdéről, irodalomról, és az életről. A háttérben pedig egy híres magyar író nádasszögi kertje jelenik meg, és a közepén egy különös, már-már mágikus fa. Az olvasó együtt utazhat a

szereplőkkel a tőzsdei izgalmak, az irodalom világa, élet-halál, és a létezésünk jelentős témái között.

A korosodó tőzsdecápa vívódásai, a szellemszerű fiatalember meglepő meglátásai, és a háttérben meghúzódó nádasszögi író hangtalanul, de mégis erőteljesen jelenlévő aurája viszi el az olvasót a profittól a szellemig, a földtől az égig, az egyszerűtől a bonyolultig, élettől-halálig, Amerikától Európáig, és New Yorktól Nádasszögig.

<https://mek.oszk.hu/25500/25587/25587.pdf>

Séta a mandalák kertjében

Rejtélyes ábrák az önismeret ösvényén

(2022)

Különleges könyv azoknak, akiket mélyebben érdekel a híres svájci pszichológus, Carl Gustav Jung munkássága, azon belül is a személyiség, a lélek, és az ecset találkozása, avagy a mandalák csodálatos világa. Sajátos kis séta ez a mű egy képzeletbeli privát kis kertben, a mandala-festményeim gyűjteményében. A könyv csupán bevezetésként kíván szolgálni a mandalák és a lélektan varázslatos világba.

<https://mek.oszk.hu/23200/23242/23242.pdf>

Tűnődések

Filozofikus szemlélődés egy kávéscsésze mellett a könyvespolcok világából

(2022)

Dilemmáink kínjában, avagy embert próbáló kérdések a reggeli zoknik és a nemzetközi glóbusz szférájából. Egy író, olvasó, gondolkodó, és kalkuláló ember tűnődései arról, hová tart századunk, mit vigyünk magunkkal, mit hagyjunk el, és hány cukorral igyuk a reggeli kávé. Filozofikus szemlélődés a kultúra, a gazdaság, a zoknik, a tőzsdék, a kávéscsészek, no és nem utolsósorban a könyvespolcok világából.

<https://mek.oszk.hu/22900/22908/22908.pdf>

Töltőtoll és Tőzsde

Filozofikus jegyzetek a gazdaság, a történelem, az irodalom, és a tőzsde találkozásáról

(2021)

A kereskedelem évezredes hagyománya az emberiségnek. Elég csak a régi karavánokra gondolni, a korabeli piacokra, az árusokra, szóval magára az üzletkötésre. Régi hagyománya van ennek. A tőzsdékkal is már több évszázados közös története van az emberiségnek. Hosszú múlt tele fájdalommal és örömmel, szegénységgel és gazdagsággal. Egy valami biztos: nem egy unalmas helyszíne ez az életünknek. Filozofikus jellegű jegyzetek gyűjteménye ez a könyv a történelem, a gazdaság, az irodalom és a tőzsde találkozásáról, egy-egy haikuval az írások végén.

<https://mek.oszk.hu/22600/22601/22601.pdf>

A kolostor legjobb mondata

Cikkgyűjtemény

(2021)

Különös varázsa van a mondatoknak. Még a legegyszerűbbeknek is. Az ember ha megfigyeli őket, világok nyílnak meg. A mondatok már önmagukban is misztikusak, azonban ha szélesre tárjuk a perspektívát, akkor még inkább kitágul a varázslat. Olyan mondatok lesznek a cikkekben, amelyek megállítanak minket egy pillanatra és félretolják azt a bizonyos homokórát. Ezáltal kiléphetünk valamelyest az idő pergéséből és nyugodtan átgondolhatjuk a dolgokat. Ehhez pedig segítségül hívtam néhány közismert mondatot.

<https://mek.oszk.hu/22000/22034/22034.pdf>

Belégzés, kilégzés

Haibun történetek a pillanat átélésének a művészetéhez

(2020)

Két lélegzetvétel közt az élet lehelete áramlik a lényünkben. Az élet lehelete, rejtélye, misztériuma és csöndje. Hátha ezek a kis haibuntörténetek segítenek

majd közelebb kerülni hozzá, és felfedezni a pillanatok mögött meghúzódó csodát.

<https://mek.oszk.hu/20300/20361/20361.pdf>

Kumráni haibun

A holt-tengeri tekercsek eddig nem ismert kódolása

(2020)

Bo-káj úr volt a japán üzletemberekből álló társaság legidősebb tagja. Idős volt, tiszteletreméltó, és nagyon gazdag. Ez a társaság már évek óta különös tárgyak után kutatott. Olyanok után, amelyek az emberiség magasabb rendű szellemi szféráihoz kapcsolódnak. Birtokukban van egy ritka irat, amelyben állítólag a holt-tengeri tekercsek üzenetét kódolták a japán szellemi elit számára, sajátosan a japán haiku és haibun stílusában. Hogy mikor keletkezhetett és ki írta, nem tudni pontosan.

<https://mek.oszk.hu/20700/20782/20782.pdf>

